

BERNARD BŁASZCZYK, KONSUL GENERALNY RP W OSTRAWIE ODPOWIADA NA PYTANIA „GŁOSU LUDU” I REDAKCJI POLSKIEJ RADIA OSTRAWSKIEGO

Zawsze może być lepiej...

Dziś, 31 stycznia br. kończy swoją misję dyplomatyczną w Ostrawie Bernard Błaszczak, konsul generalny RP. Nadeszła więc pora podsumowania...

■ Politycy czescy i polscy określają wzajemne stosunki jako „tak dobre, jak nigdy przedtem”. Jak przedstawia się Pańska ocena?

• Nie ma takiej sytuacji, żeby nie mogło być lepiej. Są pewne rzeczy, dotyczące zwłaszcza zamieszkałej tu ludności polskiej, które nadal wymagają dopracowania. Dotychczasowy stan tych zagadnień, nie tylko, że doskwierał Zaolziałom, ale powiedzmy sobie - nie

ulegał poprawie. Stąd za najważniejsze wydarzenie, gwarantujące i osadzające prawnie pozycję mniejszości, uznaję podpisanie przez RC Umowy Ramowej o Ochronie Mniejszości Narodowych.

Na przeprowadzenie czekają natomiast takie sprawy, jak zwrot majątków - sprawa na pewno bulwersująca ludzi polskiego pochodzenia zamieszkałych na Zaolziu. Co więcej, jakiegokolwiek sygnały odbierane są przez przyzmat nie zrealizowanych praw majątkowych. Choć i w tej sprawie widzę pierwsze jaskółki.

Czeka na swój czas sprawa polskiego szkolnictwa. I tu zaznacza się powolna ewolucja. Zagrożenie płynęło ze strony formalnego stosowania przez czeską administrację przepisów dotyczących udzielania szkoleń wyjątków. Szkoły nie mogą pracować bez dłuższej perspektywy. Chodzi też o sposób finansowania szkół z polskim językiem nauczania. Przecież w prostej sprawie PSP Gnojnik zaangażowali się przedstawiciele administracji państwowej od starosty po naczelnika powiatu, parlamentarzyści kilku ugrupowań, a oprócz tego podjęty był wysiłek ze strony ostrawskiego konsulatu, praskiej ambasady. Swoje zrobiła prasa. Dopiero teraz sprawa rekonstrukcji gnojnickiej szkoły ma dobre rokowania...

■ Sąsiedzkie stosunki muszą być dopiętane partnerską wymianą gospodarczą i handlową...

• Przyszłość stosunków gospodarczych polsko-czeskich widzę w pogłębieniu współpracy dwustronnej na

Śląsku, do którego należą tak okręg katowicki, jak ostrawsko-karwiński. Wyrunkiem podstawowym jest rozbudowa sieci dróg oraz uszluszenie Odry w ramach programu „Odra 2005”, realizacja polskiego rządowego programu restrukturyzacji.

Kolosalne znaczenie ma autostrada D 47. Sieć drogową z nią związaną w Polsce zaczyna już przybierać realne kształty. Na te pozytywne należy nałożyć infrastrukturę graniczną wymagającą natychmiastowych dopracowań. Sprawa podstawową jest zwiększenie przepustowości przejść albo też wybudowanie nowego. Nie jest to proste - wemyśmy choćby przejście w Lesznej Górzej. Przecież samochody o dużych gabarytach w ogóle na to przejście nie dojadą.

► Ciąg dalszy na str. 2

STO ŚWIECZEK NA URODZINOWYM TORCIE

Kwiaty dla pani Marii

TRZYNIEC (wak) - Po upływie czterech lat, kiedy to w lutym 1994 roku obchodziła setne urodziny pani Maria Szuścik, w Domu Opieki Społecznej w Trzyniecu-Sośnie odbyła się ponownie podniosła uroczystość. Wczoraj gratulowano tu bowiem kolejnej 100-letniej jubilatce - pani Marii Śniegów.

Pani Maria urodziła się 30 stycznia 1898 roku w Bystrzycy, ałe swoje życie przeżyła jednak w Trzyniecu. Ma dwie córki, dochowała się sześciu wnuców, dziesięciu prawnuków oraz trzech praprawnuków.

Jak powiedziała nam wczoraj jej 78-letnia córka Anna Puček zamieszkała w Oldrzychowicach, pani Maria nie miała łatwego życia. „W domu nigdy się nie przelewało. W czwórce żyliśmy z jednej pensji, w dodatku mama często chorowała. Rodzicom zawdzięczamy bardzo dużo. Wychowali nas na porządną ludź. Matce, która została wdową mając 67 lat, ja i siostra wdzięczni jesteśmy też za to, że nauczyła nas żyć w zgodzie, pomagać sobie nawzajem. Chociaż mnie i siostrze stuknęła siedemdziesiąt-

ka, wciąż trzymamy się razem. Systematycznie odwiedzaliśmy mamę najpierw w domu z opieką socjalną, obecnie w domu pogodnej starości. I tak będzie nadal, póki zdrowie nam dopisze”.

Pani Marii, która po złamaniu nogi leży w tej chwili na oddziale intensywnej opieki domu pogodnej jesieni, przyszli złożyli życzenia przedstawiciele miasta - burmistrz Igor Petrow i kierowniczka wydziału ds. socjalnych Wanda Zajac, dyrektor Domu Spokojnej Starości Tadeusz Hławiczka, pielęgniarki i pracownicy trzynieckiej placówki. Oprócz tortu, na którym znajdowało się sto świeczek, i kwiatów pani Maria otrzymała list gratulacyjny od ministra pracy i spraw socjalnych Stanisława Wołki.

▲ W czeskojęzycznej Akademii Handlowej odbyły się w czwartek „Targi handlowe na niby”. Jednym z przedmiotów wykładanych w szkole jest bowiem „działalność fikcyjnej firmy”. Podobaly się targi również gościom z Polski i Słowacji, a także rodzicom, którzy odwiedzili szkołę w ramach Dnia Otwartych Drzwi. Na zdjęciu - uczennice w pracowni komputerowej. Fot. KAROL TERNER

Rok potrójnych wyborów

Rok wyborczy jest dla całego naszego społeczeństwa bardzo ważny - w ciągu dziesięciu lat demokracji i prawdy wolności w naszym kraju nie mieliśmy jeszcze sytuacji, aby w jednym roku obywateli mieli możliwość uczestniczenia w wyborach parlamentarnych, senackich i komunalnych. Nie wiem, czy wszyscy uświadomiamy sobie, jak wiele będzie zależało od tego, jakich kandydatów wylosujemy i kto zostanie do samorządów wybrany. Mam nadzieję, że w uświadomieniu naszemu polskiemu społeczeństwu tego ważnego faktu ważną rolę odegrały nasze massmedia, a zwłaszcza „Głos Ludu”.

► Ciąg dalszy na str. 2

POGODA

SOBOTA - Zachmurzenie duże, lokalne opady śniegu. Temperatura w dzień od -2 do -6 st., nocą od -3 do -7 st. C. Wiatr z kierunków północno-zachodnich o sile 4-7 m/sk.

NIEDZIELA I PONIEDZIAŁEK - Zachmurzenie umiarkowane, rano mgły. Temperatura w dzień od -6 do -2 st., nocą od -8 do -12 st. C.

W WEEKEND TYLKO NA BIEGÓWKI?

Śniegu wciąż za mało

PODBESKIDZIE (kor) - Zdawać by się mogło, że pogoda ulitowała się nad miłośnikami sportów zimowych - spłynęło bowiem w ciągu ostatnich kilku dni dosyć obficie śniegiem.

Z informacji, jakie udało nam się wczoraj zdobyć u zarządców torów zjazdowych na Podbeskidziu Jabłonkowskim, wynika jednak, że warstwa śniegowa na nartostradach jest jeszcze zbyt słaba. Jeżeli więc warunki śniegowe się nie poprawią, w najbliższy weekend będą mogli skorzystać ze stoków Beskidu Śląskiego najwyżej amatorzy biegówek, ci zaś, którzy lubią pojeździć na nartach zjazdowych, będą musieli spróbować szczęścia po morawskiej stronie Beskidów.

Na „Sewerce” i „Przelazcy” przewidziano nam, że nartostrady pokrywa tu najwyżej 10- lub 15-centymetrowa warstwa śniegu, a w dodatku chodzi o śnieg drobny i puszysty. Na razie więc mowy nie ma o tym, by dało się w tej chwili uporządkować stok na tyle, by mogli z niego skorzystać narciarze. „Może gdyby spłynęło jeszcze nocą i padało przez całą sobotę, w niedzielę można by poprobować” - poinformo-

wał jeden z pracowników „Sewerki”.

Również w ośrodku rekreacyjnym Kopalni ACS w Łomnej Dolnej, w pobliżu którego odnowiono w roku ubiegłym dawny tor zjazdowy i wyciąg narciarski, dowiedzieliśmy się, że warunki śniegowe nie sprzyjają narciarzom. „Niestety - armatka śnieżna, z której chcielibyśmy w przyszłości korzystać, na razie nie jest zdadna do eksploatacji. Radziłbym więc pojechać w Beskid Morawski, gdzie podobne armatki są do dyspozycji już od kilku lat” - powiedziano nam w ośrodku.

Większymi optymistami są organizatorzy tegorocznego Zjazdu Gwiazdzistego z 2. PSP w Trzyniecu-Tarasie. „Jest śnieg, a więc nic nie stoi na przeszkodzie, by zacząć się przygotowywać na całego do imprezy, która odbędzie się tym razem w sobotę 7 lutego na Bagańcu” - oznajmił wczoraj zadowolony z pogody dyrektor szkoły Roman Wróbel.

- Przedstawiam nowego skarbnika.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

JUŻ ZA TYDZIEŃ XXVII ZJAZD GWIAZDZYSTY Na Bagańcu

W sobotę 7 lutego br. odbędzie się XXVII Zjazd Gwiazdzisty - zawody narciarskie uczniów PSP z całego terenu. Tym razem impreza przebiegnie na Bagańcu. Organizatorką Zjazdu jest II PSP w Trzyniecu-Osiedlu. Losowanie odbędzie się w środę 4. 2. br. o godz. 14.30 w trzynieckiej szkole. Dojazd na Bagańce możliwy jest tylko autobusem (organizatorzy proszą szkoły o współpracę). Parking dla samochodów osobowych będzie w Piosku obok remizy strażackiej. (r)

PROF. DANIEL KADŁUBIEC: „STARALIŚMY SIĘ POKAZAĆ W TEJ KSIĄŻCE, JAKĄ BYLIŚMY POTĘGĄ...”

O polskiej mniejszości po czesku

Nakładem Uniwersytetu Ostrawskiego ukazała się w tych dniach publikacja pt. „Polska narodni menšina na Tešinsku v České republice”. Jest to efekt trzydziestoletniej pracy badawczej zainicjowanej i zrealizowanej przez Instytut Badań Etnikum Polskiego Uniwersytetu Ostrawskiego, który zdobył na ten cel, na podstawie przedstawionego projektu, subwencję w wysokości ok. 500 tys. koron od Agencji Grantowej RC.

„Książka, będąca pierwszym syntetycznym ujęciem wszystkich najważ-

niejszych zagadnień związanych z polską mniejszością w Czechosłowacji, a następnie w Republice Czeskiej, obejmuje okres od 1920 do 1995 roku. Jest obrazem dynamiki naszej mniejszości narodowej w różnych dziedzinach życia, dynamiki - niestety - w ostatnich latach znacznie słabnącej” - powiedział „GL” prof. Daniel Kadłubiec, inicjator i główny autor publikacji. „Książka pokazuje wkład Polaków w rozwój naszego regionu i kraju, a i kultury polskiej jako takiej. Jej lektura niewątpliwie

zrodzić może mnóstwo refleksji i wniosków, rzecz w tym, żeby ktoś umiał je także dziś należycie wykorzystać. Z lektury wynika ponadto, że w okresie międzywojennym mnóstwo polskich organizacji i instytucji, zarówno religijnych, jak i społecznych czy branżowych, działało zgodnie z nadrzędnym celem zachowania polskiego stanu posiadania. Staraliśmy się pokazać w publikacji, jaką byliśmy potęgą - kulturalną, oświatową, ekonomiczną, artystyczną, jak funkcjonował i funk-

cjonuje język, jak walczyliśmy o przetrwanie w latach kryzysu gospodarczego i po II wojnie światowej, jak wyglądało i jak wygląda nasza szkolnictwo. Chcielibyśmy pokazać ludziom wielkich i wspaniałych, reprezentujących polską mniejszość posłów, którzy w parlamencie czeskim przemawiali po polsku, firmy, wspierające polskość na tym terenie. Niestety, wynika też z lektury, że dziś już o wiele mniejsza jest nasza zdolność do wspólnego i sensownego działania. Górę biorą animozje, ambi-cyjki, widoczny jest słabny potencjał duchowy”.

► Ciąg dalszy na str. 2

Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA

Antarktyda bez lodu?

Gigantyczna góra lodowa, długości ponad 160 km, oderwała się od Antarktydy na skutek gwałtownego wzrostu temperatury - podał agencja AFP.

Góra jest tak ogromna, że może spowodować perturbację Prądu Zatokowego (Golfstromu), który wywiera ogromny wpływ na klimat całego obszaru Europy, a w szczególności Wielkiej Brytanii i Skandynawii - obawiają się uczeni. Optymiści twierdzą, że góra lodowa, której nadano nazwę „Arsen B” przejdzie lub później ulegnie dezintegracji.

Zaniepokojenie uczonych budzi fakt, że z powodu ocieplenia się klimatu z regionu Antarktydy zniknęło wiele tysięcy kilometrów kwadratowych lodu. Twierdzą oni, że objawy globalnego ocieplenia są w tej okolicy wyraźnie widoczne.

»Bez włosów gen

Międzynarodowy zespół naukowy odkrył gen, który po przecięciu skutkiem powstrzymuje wzrost włosów - podał amerykańskie czasopismo „Science”.

Wassim Ahmad z Columbia University w Nowym Jorku i jego współpracownicy w USA, Pakistanie i W. Brytanii wykryli u kalkowiec lychych ludzi gen, który nazwali „Hairless” (po angielsku „bez włosów”), gen zmutowana wersja blokuje wzrost wszelkiego owłosienia, zarówno na głowie, jak i na całym ciele (Alopecia universalis).

Na razie nie wykryto jednak genu, który powoduje powstawanie lisyń tyko na głowie (Alopecia areata), zjawisko typowe dla mężczyzn w zaawansowanym wieku. Po pierwszym sukcesie naukowcy mają jednak nadzieję, że wykryją uwarunkowania genetyczne również tej typowej lisyń.

Cena popularności

Aukcje pamiątek po wybitnych artystach zostały rozrywkowej, pochodzący z okresu lat 60. do 80., organizuje 4 lutego nowojorska galeria Christie's.

Wśród wystawionych na aukcję przedmiotów do najwyższych cenionych (na 150-200 tys. dol.) należą gitary Hanka Williamsa (marki Gibson) i Boba Marleya (marki Hohner). Za 30-40 tys. dol. będzie można kupić 5 szafli niepublikowanych nut Johna Lennona z 1971 r. do albumu „Imagine”.

Fortepian Dux'a Ellingtona i wibraton Lioneła Hamptona wystawiono za cenę 10-15 tys. dol. Wielbiciele Jimi Hendrixa mogą wywalczyć o zakup, oszacowane na 6-8 tys. dol., jego skórzanej kurtki motocyklowej i niepublikowanego rekopisu piosenki „Give me some Room to Breathe” (za 5-7 tys. dol.). Różne bo Janis Joplin oferuje się za 7-9,5 tys. dol., a torebki za 3-4 tys. dol. Do najtańszych pamiątek należą stulki Tiny Tina (800-1,2 tys. dol.) oraz stanik Madonny (1,5 tys. dol.).

Oferta godna potępienia

Magazyn „Penthouse” prezentujący erotyczne zdjęcia nagich kobiet zaofiarował Monice Lewinsky, która rzekomo miała romans z prezydentem USA Bilem Clintonem, 2 mln dolarów za opublikowanie na zasadzie wyłączenia jej opinii i jej zdjęć. Propozycję przekazała adwokatowi byłej stażystki w Białym Domu, Williamowi Ginsburgowi.

W wypowiedzi udzielonej sieci telewizyjnej CNN Ginsburg zapewnił, że „Penthouse” nie zwrócił się do niego z taką propozycją. Podkreślił, że tego rodzaju oferta byłaby godna potępienia i natychmiast wyrzuciłby ją do śmieci. „Penthouse” publikował już wielokrotnie zdjęcia rozległowych kobiet, które zapewniały, że miały miłoseńskie przygody z Bilem Clintonem.

Papierosy szkodzą

Prezes znanego amerykańskiego koncernu tytoniowego RJR Nabisco, Steven Goldstone, po raz pierwszy przyznał pod przysięgą w Kongresie USA, że palenie papierosów jest szkodliwe.

Goldstone wywalał się z jednolitego frontu producentów papierosów podczas przesłuchania na forum komisji handlowej Izby Reprezentantów, zainicjowanego przez pięciu potentatów przemysłu tytoniowego zabiegających w Kongresie o zawarcie układu przyznającego im częściowe uwolnienie od winy w oczekiwanych procesach.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnej sieci informacyjnej Polskiej Agencji Prasowej.

W MOSTACH O ODBUDOWIE SCHRONISKA NA SKALCE

Niczym Feniks z popiołów...

MOSTY k. JABLONKOWA (kor) - W Urzędzie Gminnym w Mostach odbyło się w środę spotkanie przedstawicieli Rady Gminnej oraz powstałego niedawno stowarzyszenia obywatelskiego, którego członkowie postawili sobie za cel odbudowę zniszczonego na początku stycznia przez pożar schroniska „Skalka”, z delegacją władz Klubu Czeskich Turystów (KCT) z Pragi.

W spotkaniu wziął też udział Radomir Válek, który wynajął przed niespełna czterema laty obiekt na Skalce od Beskidzkiego Regionu KCT we Frydku-Mistku.

„Chcielibyśmy zrobić wszystko po to, żeby schronisko, które należało do najpiękniejszych w całym Beskidzie Śląskim, ponownie służyło ludziom” - mówi mostecki starosta Augustyn Martynec. „Szef KCT, inż. Havelka stwierdził, że władze Klubu nie dysponują w tej chwili potrzebnymi na remont środkami finansowymi. Jeżeli jednak zarząd regionalny KCT wspólnie z gminą i wspomnianymi już stowarzyszeniem obywatelskim, które powstało z inicjatyw turystów i taterników z mosteckiego „Sokoła”, utworzą spółkę i podejmą się odbudowy schroniska, również władze KCT będą się starały - w miarę swoich możliwości - służyć pomocą”.

Inż. Havelka zapewnił uczestników

spotkania, że z środków, które KCT otrzyma od ubezpieczalni z tytułu odszkodowania, pokryje Klub środki związane z remontem schroniska sprzęt pożarny, resztę zaś przeznaczy na odbudowę obiektu. Dalsze koszty przedsięwzięcia można by pokryć ze zbiórki pieniężnej oraz środków spółki.

„Władze KCT postawiły jednak dwa warunki: po pierwsze - odbudowany obiekt nie może się w żadnym wypadku przekształcić w ośrodek rekreacyjny jakiegoś przedsiębiorstwa, ale musi służyć wszystkim turystom, po drugie zaś - gdyby któryś z członków spółki chciał w przyszłości sprzedać swój udział, musi zwrócić się w tej sprawie najpierw do pozostałych współwłaścicieli. Oczywiście - warytaliśmy zgodę” - powiedział A. Martynec.

Zawsze może być lepiej...

Dokończenie ze str. 1

Mnie natomiast cieszy duża liczba firm powstałych na Śląsku Cieszyńskim. Coraz większa dostępność towarów polskiego pochodzenia w tujejszym handlu, czy to chodzi o polskie buty, odzież, czy też bardziej w Czechach „zdomowioną” produkcję przemysłu chemicznego, elektromaszynowego czy maszyn górniczych. Potencjał rynkowy, tacy jak ostrawski „Nowa Huta” czy „Witkowi-ce” otworzyły swoje przedstawicielstwa w Katowicach. Otwierają wzajemnie swoje filie banki... Pół do wymiany swojego języka.

■ **Pańska misja dyplomatyczna trwała dwa lata. Podobno to najlepszy czas na ocenę. Jak pan widzi kondycję naszego społeczeństwa?**

- Na Zaolziu, jak w każdym środowisku, są ludzie aktywni. Patrzę przez ten pryzmat, spotkałem się z tą dobrą robotą. Jest się czym pochwalić. Natomiast chciałoby się, by każde kolejne działanie było lepsze, organizacyjnie sprawniejsze.

Rzecz godna podkreślenia to zaolziański pięcioletni tradycji, czy to z okazji 50-lecia PZKO, czy „Gorolskiego Święta”. Wzbudza to szacunek i uznanie. Z kolei ogłoszenie „Roku Kultury Polskiej”, który nasz placówka chciała szeroko promować, nie zostało wykorzystane w pełnym zakresie. Być może oczekiwania społeczne były większe... Cóż, każdy by sobie życzył znalezienia nowych form pracy.

Placówkami poszukującymi nowych form propagowania kultury narodowej są Biblioteka Regionalna w Karwinie-Frysztacie czy Polskie Centrum Pedagogiczne w Cz. Cieszyne.

Trudno sobie wyobrazić tutejsze życie narodowe bez chorów. Podsumowując - wiele się wśród Zaolziaków dzieje, ale jeszcze wiele można zmienić i zrobić.

Niestety wizerunkowi Zaolzia nie sprzyja nie uregulowana sprawa hotelu „Piast”. Pomijam już i to, że RP poniosła znaczne koszty przebudowy „Domu Polskiego” oraz „Piasta”, wspomagała

▲ Kolejną kończąca się wystawa w karwinińskim Państwowym Archiwum Powiatowym w Karwinie-Frysztacie przy ul. Frysztackiej odniósł sukces. By umożliwić jeszcze obejrzenie ekspozycji „Pierwszy sezon Uzdrowska Dąrków”, przygotowaną z okazji 130. rocznicy kurortu, archiwum otworzy swe podwoje także dziś, w sobotę, od godz. 9.00 do 17.00 oraz w niedzielę od 14.00 do 17.00. Na historycznym zdjęciu - pijalnia wody zdrojowej. (6)

organizację, które w tej chwili tym ostatnim zarządzają. Straza „Piasta” byłyby nie tylko dramatem Zaolzia, ale rzucaliby światło dyskwalifikujące zaolziańskie sfery zarządzające tymi obiektami. Mam nadzieję, że kłopoty miną.

Konsulat starał się zawsze wychodzić polskim organizacjom na przeciw. Ostatnio podjął inicjatywę dotyczącą skatolowania ich najpilniejszych potrzeb.

■ **Z jakimi odczuciami kończy Pan swoją misję?**

- Pracowałem mi się tu, jak wśród swoich. Dziękuję wszystkim za współpracę i okazaną mi życzliwość. Z drugiej strony 1998 rok będzie tu szczególnie trudny, zbliżają się wybory samorządowe, parlamentarne i dobre by było, by ich efekty były dla Zaolziaćko pozytywne. Tego życzę. Wam gorąco.

MARTYNA

RADŁOWSKA-OBRSUNIK

■ Z POLSKI

■ **Pod hasłem: „Dość podwyżek - precz z tym rządem!”** Posłowie regionalnych władz Unii Wolności i Akcji Wyborczej „Solidarność” w Katowicach pikietowali wczoraj ponad 20 członków Lewicowej Alternatywy.

■ **Ruch społeczny na rzecz dzieci specjalnej troski** powstał w ramach „Monaru”. Marek Kosiński, prezes stowarzyszenia poinformował, iż pomysł stworzenia ruchu narodził się 24 bm. podczas integracyjnego spotkania dzieci bezdomnych i niepełnosprawnych.

■ **Ok. 10 tys. osób** obejrzało dotychczas kolekcję autorportretów czolowych polskich malarzy, prezentowaną od września ub. r. w Muzeum Śląskim w Katowicach.

■ **Jury złożone m.in. z dziennikarzy „Gazety Wyborczej” i radia „Manhattan”** rozstrzygnęło konkurs na największą łódzką bzdurę 1997 roku. Pierwsze miejsce oraz nagrodę Złotej Sedesy przyznano Urzędowi Miasta w Zgierzu za umieszczenie zamków szfrychowych w ubikacjach.

O polskiej mniejszości po czesku

Dokończenie ze str. 1

Zdaniem uczonego, słowo „patriotyzm” wywołuje dziś u wielu ludzi zdziwienie i uśmiech. „Jest to słowo niemieadne, wręcz archaiczne, słowo poprzeczało się w głowie od lansowania „wspólnej Europy”, co jednak, bez pokazania istoty całego procesu, może być dla mniejszości zwirom zagrożającym jej życiu”.

Książka, która ukazała się w nakładzie 700 egzemplarzy, na pewno może być wielce przydatna m. in. nauczycielom prowadzącym wychowanie obywatelskie i naukę o regionie. Na pytanie, dlaczego publikację wydano po czesku, prof. Kadubienc odpowiadając: „Chcemy, aby książka trafiła do naszych współobywateli - Czechów, którzy są w zdecy-

dowanej większości nieoinformowani o naszej historii i współczesności, aby znalazła się w českich instytucjach, w uczelniach, w komisjach i najróżniejszych organach zajmujących się polityką narodowościową. Na razie nie rozwinęliśmy jeszcze do końca problemu rozprzeczania książki w środowisku českim, w każdym razie dystrybutorom generalnym publikacji jest Uniwersytet Ostrawski. Chcielibyśmy m. in. ogłosić jej wydanie na łamach pisma „Nové knihy”. Nie jest wykluczone, że kiedyś książka pojawi się również w wersji polskiej, nie wiemy jednak, czy i kiedy uda się na to zdobyć pieniądze”.

W publikacji na 316 stronach pomieszczono 15 rozdziałów - od składu historycznego poprzez materiały dotyczące o problematyce demograficznej,

procesach społecznych, językowych, istniejących gospodarczych, działalności wydawniczej, życia religijnego, szkolnictwa, organizacji, czyniwnictwie, działalności artystycznej po materiały dotyczące kultury ludowej. Jest też w książce kilkadziesiąt zdjęć, są tabele, grafy, dane statystyczne. „To współpracy zaprosiliśmy także pracowników uniwersyteckich z Polski, zdecydowana większość rozdziałów napisali jednakże nasi autorzy. Jest to więc zaolziański punkt postrzegania problemów mniejszości narodowej” - powiedział prof. Kadubienc.

Już w poniedziałek książkę można będzie kupić w Zarządzie Głównym PZKO. Cena publikacji (sztytło włącznie, twarde okładki) wynosi 150 koron. HENRYKA BITTMAR

Rok potrójnych wyborów

Dokończenie ze str. 1

W wyborach parlamentarnych i w my już pewne doświadczenia i wnosi na co nas przy obowiązującej ordynacji wyborczej. W demokracji wewnętrzzpartyjnych prawyborach, dy musi sam pracować, by wyważyć sobie odpowiednią pozycję we swej partii i trudno tu marzyć o jakiejś koordynacji społecznej.

Pewnym rozwiązaniem może być już w przyszłości propozycja „okrągły stół” zaolziańskich obywateli politycznych oraz wybitnych działaczy społecznych. Tematem numeru 1 do dyskusji mogłoby być zapoznanie prawyborów wśród polskiej społeczności. Władzom zaolziańskim i do szukania kandydata na senatora. To jednak wymaga szerokiej akceptacji i wsparcia organizacyjnego ze strony działaczy terenowych. Samo zorganizowanie takich prawyborów miałooby obrzmieć znaczenie pobudzające i uświadamiające dla Polaków żyjących w českiej części Śląska Cieszyńskiego. Ta reszka bowiem w obowiązującym trzydziesto-jablonkowskim przy niskiej frekwencji wyborczej przyjęcia wyników prawyborów jest akceptacja zgodna wywołanie go senatora.

W prawyborach mogłoby być udział kandydatów z różnych grup społecznych, a wynik prawyborów opowiedziałby częściowo na pytanie, jaka jest aktualna orientacja polityczna wyborców na Zaolziu. Zwiększenie prawyborów byłoby to pewno znaczący atut przed prawyborami partyjnymi.

Wybory komunalne są dla nas już ważniejsze. Władze gminne, do dują bowiem o naszej przyszłości, i ra skoncentrowana jest wokół nazw polskich przedskolki i szkół podstawowych. Mam nadzieję, że atmosfera społeczna przed wyborami zachęca do udziału do kandydowania, bo nie zdajemy z nas odpowiedzialności, a historia nieomieszczenia rozlicznej ewentualnej bezczynności. Przejście, że praca w przedstawicielstwach gminnych jest nieodpłatna i czachonna, ale późniejsze interwencje w urzędach kosztują więcej czasu, a często są mniej skuteczne.

Z członkami samorządu gminnego urzędnicy muszą się też bardziej zżyć, bo mają większe uprawnienia i szeregi obywateli.

Wybory będą co prawda w listopadzie, ale listy kandydatckie zostaną zamknięte we wrześniu. W międzyczasie trzeba by zrobić dokładną i w miarę możliwości niezależną analizę sytuacji i stanu posiadania politycznego w naszych gminach. Myślę, że najlepszymi mogłoby to zrobić gazeta Polaków w RC „Głos Ludu”. Dziennikarstwo byłoby krytyczne, a powinni by obiektywnie, nie ma więc bardziej wywołanych osób do tego zadania. Są tacy, którzy trzeba przypomnieć:

Je jest w gminie według spisu ludności obywateli narodowości polskiej. Jak są Polacy w gminach zorganizowani? Jaka jest sytuacja szkolnictwa? Jak są warunki do pielegnowania i rozwoju języka, kultury ojczystej? (Dane PZKO, biblioteka...) Jakie jest stanowienie władz gminnych do polskiej mniejszości narodowej? Ile członków ma przedstawicielstwo gminne? Jakie wykonują funkcje? Jaki był wynik ostatnich wyborów komunalnych? Jakie partie w gminie działają i jakie mają wyniki? Jakie są szanse i możliwości Polaków w tegorocznych wyborach?

Warto też wspomnieć o tych, którzy w obecnej kadencji skutecznie broniли interesów mniejszości narodowej i o tym, że dla gminy były politycznie także w innych dziedzinach.

Wierzę, że jeżeli uda się zrobić taką analizę i zaprezentować ją ludziom, i może to wzbudzić większe zainteresowanie polityką komunalną, zwiększyć rozroznienie w sprawach tak ważnych jak samorządność gminy i pogłębić naszą wiarę do nieoparlarnych czasami, w jakże ważnej działalności społecznej.

WAWRZYNEC FOJCIK
poseł z ramienia ODS
prezes Rady Polaków w RC

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

Kto to wymyślił? - Gry planszowe

- Popatrz Ludmiłko, jakie gry wymyśla Literka naszymi ludźmi! Konkursy? O! Na przykład to „Chitczek”. Ciekawe, kto będzie umiał w to grać? - powiedziała Głosik.

- Naturalnie, to każdy będzie umiał, bo po pierwsze w każdym pudełku jest regulamin gry, a po drugie ten „chitczek” znaczy jest bardziej jako gra „Człowieku, nie lżyj się!” - odpowiedziała Ludmiła.

- Mnie by ale bardziej interesowało, kto takie różne gry wymyślił - dodała po chwili.

- Zawsze więc przysłał mi sztukę w słowniku, książkach, encyklopediach i znów okazało się, że historia gry, takich jak kości, warcaby (damka) czy szachy sięga za-

miniejszej przeszłości. Najstarsza znaleziona deszczynka gra planszowa, do której potrzebne były pionki i kości, pochodzi z Mezopotamii, a grano w nią około roku 3000 p.n.e. Z lat późniejszych pochodzi gra Egipcjan (1580 rok p.n.e.). Do gry pierwotnie używano kostek tylnych nog ciętł, owiec, kór, ale także pestek ziół i brzośkwini, orzechów, zębów zobra i innych przedmiotów różnie znakowanych, zawsze jednak nadawaly one bieg gry losowo. Sład przypoścuzzenie, że kości zanim posłużyły ludzianom, do zabawy, służyły wróżdrom do odgadnywania przyszłych losów. A swoje własne gry planszowe miały wszystkie prawie ludie świata. Kości szosicenne, pochodzące z ok.

roku 600 p.n.e., znaleziono w Chinach, najnowszą - znane nam szachniki ze szciankami punktowymi od I do 6, przy czym suma punktów na przeciwnych szciankach zawsze musi być równa 7 - używane są już ładnych kilkadziesiąt wieków bez zmian. Gry planszowe były najczęściej grami wojennymi, nadsłającymi bitwy między walczącymi stronami. Pierwotnie także poprowadzika gry w szachy wymagała kości do gry, dopiero z biegiem czasu zmieniła się w gry wymagające strategii.

Choć w szachy i pokrewne im warcaby mają długą i bogatą historię, mogą o nich napisać oddzielnie, jeśli zainteresuje to naszych Czytelników i napiszą do nas. **Literka**

Z PORADNIKA LOGOPEDY, CZYLI Dzieci uczą się (wy)mowy

Ala ma kota..

Na przełomie stycznia i lutego w wielu domach sześcioletni i siedmiolatkowie panuje atmosfera podniecenia. Dlaczego? Bo to okres wpisów do szkoły podstawowej.

Sam fakt pójścia do szkoły jest dla dziecka ogromnym przeżyciem. Bywa, że już od świąt Bożego Narodzenia paradyje po domu z tecką na plecach, a z ukochanym piórnikiem prawie się nie rozstaje. Bywa też i tak, że wraz z dzieckiem wydarzenie to przeżywa również rodzice, a... często nawet bardziej niż ich pociecha.

Początek obowiązków szkolnego jest ważnym wydarzeniem w życiu dziecka i jego rodziny. Zmienia się bowiem realm dnia oraz rola dziecka. Dziecko staje się uczniem, którego obowiązkami jest praca szkolna. Zmienia się też w istoty sposób czynność dziecka, bo z dziedzin gier i zabawy przesuwa się do dziedzin nauki. Zastanówmy się więc wspólnie, jak naszym dziecku ułatwić i uprzyjemnić wstęp do szkoły.

Przede wszystkim dziecko powinno osiągnąć **dobrej jakości** do szkoły? Barbara Sawa (1994) wyraża:

„Określając stopień dojrzałości dziecka należy brać pod uwagę 3 aspekty:

1. **Rozwój fizyczny**, czyli prawidłowe i stosowne do wieku takie ukształtowanie kości, mięśni, narządów wewnętrznych, układu nerwowego, narządów zmysłów, które zapewnia odpowiednią odporność na zmęczenie, wysiłek fizyczny, choroby, a także dobrą sprawność we wszystkich zakresach motoryki.

2. **Rozwój umysłowy**, czyli taki poziom rozwoju funkcji poznawczych, który umożliwiał osiągnięcie dobrych wyników w nauce szkolnej. Jest to umiejętność postrzegania i różnicowania spostrzeżeń, dostatecznie wykształcony poziom wyobraźni i uwagi dowolnej, zdolność do zapamiętywania i odzwierciedlania podawanych treści, **prawidłowy rozwój mowy** zarówno pod względem artykulacji dźwięków, jak i zasobu pojęć i słów oraz swoboda

poprawnego wypowiadania myśli i tego, jak dziecko mówi, żądz, znacznej części jego postępy w nauce oraz pożytku społeczną w grupie klasowej - przypr. autorki), zdolność do mienienia przyczynowo-skutkowego wnioskowania.

3. **Rozwój uczuciowo-społeczny**, którego poziom wyznacza dziecku możliwości pod względem podporządkowania się wymaganiom szkoły, empatii wrażliwości na ocenę, umiejętność panowania nad sobą, dostateczną uwagę do wykonywania zadań, umiejętność współpracy i współdziałania z wstępnymi”.

Rodzice, którzy przygotowują dziecko na wstęp do szkoły, powinni pamiętać o najważniejszych sprawach, jakimi są:

- dbałość o zdrowie fizyczne dziecka,
- kształtowanie poprawnej wymowy, rozwój słownictwa, ewent. dostosowanie się do wskazówek i porad logopedy,
- dbałość o prawidłowy rozwój i zdrowie dziecka, w tym również ćwiczenia sprawności rąk (rysowanie, kolorywanie książeczek, zabawa z plasteliną).

- wygospodarowanie codziennych chwil na wspólną zabawę, która równocześnie potrafi uczyć (układamy domki, historyjki, obrabkujemy puzzle, „pexeso”, podajemy naczynia lub kapieli śpiączki, piosenki, nie zapominajmy o bajkach z literatury lub naszej, akurata wymyślności).

- przygotowanie do samodzielności oraz nauce samostanowienia i utrzymania w porządku swoich zabawek.

A co najważniejsze, Szanowni Rodzice, absolutnie nie przejmajmy się tym, że córka sąsiadów potrafi już czytać, pisać i liczyć, bo - no przecież - siedzi kłami, po drugie - sam siedzi kłami w jednej klasie przez dwa lata, po trzecie - wszystkie okazały się nie takie straszne, kiedy, wspólnie z Wami, pociecha usłyszyce wreszcie swoje owiane kłami wrolek...

MARTA MIKULA-KOPEL

Z ZEBRAŃ SPRAWOZDAWCZYCH PZKO - Pod znakiem jubileuszy

SUCHA GÓRNA (mro) - Bieżący rok w Suchej Górnej minie pod znakiem jubileuszy. O ich przebiegu zdecydowano w ubiegłym niedzielnym zebrań sprawozdawczych liczącego 688 członków Kół PZKO pracującego pod kierownictwem Władysława Bury. Przede wszystkim minie 45 lat od chwili założenia zespołu tanecznego „Suszenie”. Z tej okazji na 25 kwietnia br. przygotowane są koncert galowy w sali Domu Kultury w Suchej Górnej, na którym tańce zaprezentują najnowsi, premierowy program przepielionio folkloru, tańcem i śpiewem.

30 maja br. jubileusz 45-letni będzie obchodzony w Domu Robotniczym zespół wokalny „Gama”. Tym razem w 6-osobowym składzie.

W dniu 7 listopada br. zabierają najdługożyjący - 85 lat Polak go Śpiewaczką w Suchej Górnej, związał się już komitet organizacyjny pod kierownictwem Otokara Matysiaka, któremu pomaga Wanda Sztebel. Umowa, że w obchodach weźmie udział Chór Kościółki Braterskiej i zespołu żeński chór „Sarka”. Gości koncertu będzie zaprzyjaźniony z kłem mekdi chór „Harfa” z Bielska-Białej. Impreza obędzie się w Domu Kultury „Aplaus - centrum” (były DK) w palni „Frantek”.

Na zebrań sprawozdawczych minie również ten o sprawie „Pianka” oraz o bieżących podniesienia rocznej epki członkowskiej. Zgodzono się, iż minona opiewać na sumę 30-35 koron.

WARTO PRZECZYTAĆ, WARTO MIEĆ

■ **Zbigniew Przyrowski** - „Techniczne Abgledno. Leksykon dla dzieci” (Wydawnictwo „Wiedza Powszechna”) - Zdobio elementarnych wiadomości technicznych uproszczonych alfabetycznie w niemal 1 300 hasłach. Czytelnik łatwo znajdzie objaśnienia rzeczy, czynności, zjawisk i pojęć związanych z techniką, z którymi styka się, o których słyszy i czyta. Objawienia wiążące hasła nie ograniczają się do podania znaczenia wyrazu. Zawierają także podstawowe wiadomości o budowie, działaniu, wytwarzaniu i użytkowaniu różnego rodzaju rzeczy, a także wiadomości historyczne i ciekawostki, które wraz z barwnymi ilustracjami czynią lekturę bardziej atrakcyjną.

■ **Tag i Judith Powell** - „Wahadło. Narzędzie podświadomości” (Spz o.o. „Medium”) - Wahadło i wspaniałe narzędzie umysłu, jak dowodzi autorytet tej książki. Dają oni szczegółowe wskazówki, w jaki sposób skutecznie używać wahadła w różnych sytuacjach życiowych. Jego właściwe stosowanie pomaga: podejmować trafne decyzje, odkrywać skrośdnie dla zdrowia substancje, diagnozować schorzenia, wykrywać źródła energii, przewidywać wygrane w grach liczebnych itp. Każdy, kto kupi tę książkę, szybko dozna cudownych zmian w swoim życiu.

■ **Wiesław Horabik** - „Elżbieta II. Królowa dwóch epok” (Spz o.o. „Medium”) - Elżbieta II - królowa, której panowanie połączyło dwie różne epoki - i Elżbieta Windsor - żona i matka czworga dzieci, których życie osobiste nie układa się najpomyślniej. Jakże są jej prawdziwe uczucia? Co myśli? W co

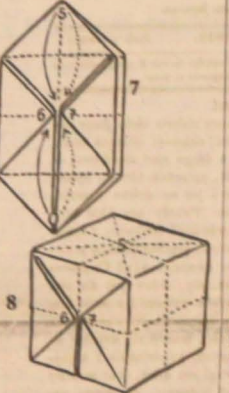
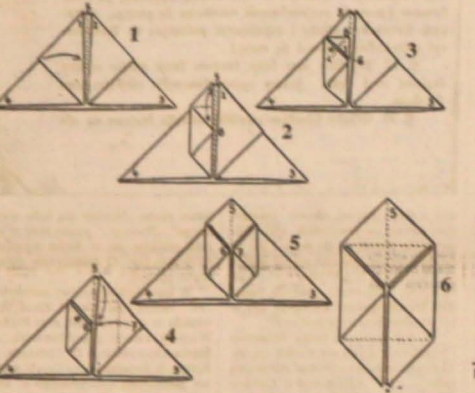
■ **Wiesław Horabik** - „Elżbieta II. Królowa dwóch epok” (Spz o.o. „Medium”) - Elżbieta II - królowa, której panowanie połączyło dwie różne epoki - i Elżbieta Windsor - żona i matka czworga dzieci, których życie osobiste nie układa się najpomyślniej. Jakże są jej prawdziwe uczucia? Co myśli? W co

DLA ZREZNYCH RĄK JAK ZROBIĆ KOSTKĘ

Jeśli chcesz sobie zrobić makietę (bo w każdym wypadku nie będzie mogła służyć do gry, chyba że ktoś porzucił ją „awardem” jakimś lakierem) kostkę, weź kwadratową kartkę papieru

i zrób najpierw tak, jakbyś składał smokot lub strzałkę, a potem składaj dokładnie tak, jak pokazują to rysunki od 1 do 5. Następnie odwróć całość i składaj tak samo z drugiej strony. Gdy

otrzymasz kształt jak na rysunku 6, zagnij dwa przeciwległe rągi ku środkowi (rys. 7), rozciągaj papier i wepchnij (spłaszcz) górną i dolną część, by utworzyć płaszczyznę. (tw)

Rubrykę przygotowała: IRENA STONAWSKA

☆ GŁOSIKOWA KORESPONDENCIA ☆ GŁOSIKOWA KORESPONDENCIA ☆

Kochani! W naurowie zajęć zapominaliśmy w tym roku o **Dniu Białej i Dniu Dziesiątka**. Wybaczenie. Ale, że Wy nie zapomnieliście o tym, to fakt, który nam bardzo cieszy.

Szkola nie zapomina...

Pobła Szkoła Podstawowa w Suchej Górnej zorganizowała „Spotkanie Nowocześnie” połączone z **Dniami Białej i Dziesiątka**, by mieć się upokoić także z rodzicami i przyjaciółmi. Widzów, których zebrała szkoła ledwo pomieściła, powitał dyrektor szkoły, A. Mrózek. Po wierszach „Przy białej...”, „Dzień Dziesiątka” najbliżej scenie pod kierunkiem nauczycielki R. Rzymanowej przedstawiła scenkę zimową, a chór „Przygoda”, który prowadzi J. Czap, a który w okresie świątecznym z dużym powodzeniem koncertował w Polsce, zaśpiewał koledy. Uczniowie klas wyższego

stopnia powitany scenki, jakie w ramach konkursu przygotowały na wigilijny. Konkurs wygrała wedy zaśnięcie klasa 6., inscenując „Rzepak” Juliana Tuwima. Zobaczyć mogli również Tuwima „Cuda i dziwiny” (kl. 7.), „Powrót taty” i „Pani Twardowska” A. Mickiewicza (kl. 8. i 9.). Pan nauczyciel Kupczak akompaniował na gitarze swoim zespołowi muzycznemu, zaś w drugiej części programu zachwycili widzów mali aktorzy, przedstawiając widowisko „Opowiedział dziejeł sojce”, przygotowane przez J. Czap. Wszystkie występy nagrodzone zostały rękopisami oklaskami. O.O.

Siedem króków

Naszej szkole przeprowadzono niedawno „Program 7 króków”, przygo-

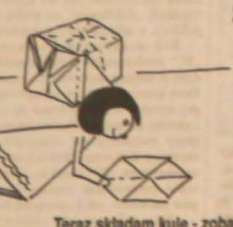
towany przez Państwową Agencję Rozwojową Problemów Alkoholowych w Warszawie. Poinformowano nas o skrośdowioci palenia, nadużywania alkoholu i niebezpieczństwie narkotyku. Na lekcjach obecny był psycholog. O tych mądrych dźwiękach znaczenie problemów rozmawiali również z rodzicami pani nauczycielka Cymorkowa. Chciałbym, aby w przyszłym roku ten sam program został przeprowadzony ponownie. Jan Kołcan, kl. 9 PSP Trzyniec 1

Wczoraj przedano Wam Świadczenia półroczne. Niech Wam przedłożony weekend. Wakacje półroczne trwać będą wprawdzie tylko jeden dzień, ale niebawem czekają Was tygodniowe wakacje wiosenne. Życzymy wszystkim uczniom udanego startu w drugie półrocze i wierzymy, że także ono będzie pomyślne. Głosik i jego koleżki

☆ GŁOSIK I LUDMIŁA ☆ GŁOSIK I LUDMIŁA ☆ GŁOSIK I LUDMIŁA ☆

Ta kostka rzeczywiście ci się udała, Ludmiłko. A co robisz teraz?

Kulę to ja też umiem - patrz, jak szybko jest gotowa!

Teraz składam kulę - zobaczysz!

Ojejku! Tego w książeczce nie było!

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu”, P.O.Box 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrava 1. UWAGA! Piszac do nas, nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

NIETYPOWA INSCENIZACJA W OSTRAWSKIM „TEATRZE LALEK”

Tuwiem niepokonany

„Ten spektakl bardzo mi się podobał” - powiedział po premierze „Cudów i dziwów” Roman Rozbrój, dyrektor Teatru Cieszyńskiego. „Reżyserka nie starała się w wierszy Tuwima wykreować wielkiego show, nie serwowała gotowych obrazków z bogatymi kostiumami, ale postawiła na wyobraźnię dzieci. Zawierzyła tekstowi”.

Pisząc o najnowszej inscenizacji w „Teatrze Lalek” w Ostrawie, należy rozważnie dobrać słowa. Inszenizacja wierszy Juliana Tuwima pt. „Cuda i dziwów”, która od 1 lutego b. wchodzi do stałego repertuaru tej sceny, to bowiem spektakl jedyny w swoim rodzaju i dość niepodobny do serwowanych nam do tej pory historyjek o królewiczach i królowiach. Zoja Mikotowa, wykładowca Pracowni Wychowania Dramatycznego w brneńskim Akademii Sztuk Muzycznych L. Janáčka wybrała do spektaklu te najpiękniejsze wiersze Juliana Tuwima opublikowane w Polsce w 1938 roku. Stworzyła z nich niebywałe widowisko - ni to wedy, ni to kram z wierszykami. Trójka ostrawskich aktorów (Vladimira Kravkova, Ivo Marták i Lukáš Homola), wykonawców głównych ról dała z siebie wszystko, by uatrakcyjnić i nadać przedstawieniu zawrotne tempo. Aktorzy wykazali się dużą ekspresją, doskonałym umuzykalnieniem oraz zdolnością nawiązania bliskiego kontaktu z publicznością.

Wycyznom aktorów wtórowała muzyka napisana przez Zdenka Kluka, kompozytora brneńskich młodzieżowych zespołów beatowych w latach 70. i 80. Odnośno się wrażenie, iż muzyka skomponowana jest wręcz pod stróż Tuwima i charakter przedstawianych wierszy. Raz przejmująca przestrzennością i monumentalnością, niemalże symfonicznym charakterem, a innym razem prostolinijna i dziecięca w swoim wyrazie. We wszystkich przypadkach jest to jednak muzyka melodyjna i rymiczna.

Całość „Cudów i dziwów” dopełnia bajecznie kolorowa scenografia Rostisława Pospíšila, która, choć oszczędna

w środkach, jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki odrywa w rękach aktorów. Zwraca uwagę przy tym wręcz ascetyczna architektura sceny.

Słowem - najnowsza, choć ryzykowna propozycja „Teatru Lalek” w Ostrawie - przedstawienie poezji dla dzieci - okazała się przedsięwzięciem udanym, a salwy niepowstrzymanego śmiechu (nie tylko dziecięcego) stanowią jej najlepszą rekomendację.

Reżyserce nie od razu udało się spełnić swój zamiar twórczy. „Na początku lat 80. poszukiwaliśmy w bibliotece natchnienia dla realizacji przedstawienia dla dwóch aktorów” - powiedziała naszej redakcji Zoja Mikotowa. „Przypadkowo natrafiliśmy na pięknie ilustrowaną książkę „Wiersze dla dzieci” Juliana Tuwima. Bardzo mi się spodobała i stopniowo wykrystalizował się w moich myślach scenariusz oparty na niej przedstawieniu. Zgłosiłam się z nim do „Teatru Lalek” w Brnie. Początek lat 80. wiadomo, w Polsce zdobywała poparcie „Solidarność”. Tak więc, pomimo, że Tuwim to światowa klasyka, ze doskonałym lirycznym „ale Polak!” - bali się. Mówili - „Teraz nie jest odpowiedni pora, być może potem... Nie z tego nie wyszło.”

Po 1989 roku z tym samym projektem pojawiłam się znowu. Tym razem Tuwim był dobry, ale przekształcił temat - Jan Pilař, kłótnie wytknął, iż był oficjalnym komunistycznym poetą.

Mam rok 1988 i wydaje się, na szczęście, że nastąpił pora wolności i się od różnego typu skłarzeń.

Przed rokiem dostaliśmy propozycję z ostrawskiego „Teatru Lalek”. Zaproponowałam kilka spektakli. Hermina Mořilova, dramaturg sceny, wybrała właśnie Juliana Tuwima, z czego bar-

▲ Zoja Mikotowa, reżyser spektaklu.

dzo się cieszyłam. Tym bardziej, że decyzja ta jest śmiała. Każdy teatr wystawiający dla dzieci potrzebuje mieć gwarancję, iż młoda publiczność przeprowadzana przez tę starą już i zawieszoną wystawę, w ogóle trafiła się doświadczenia. W dodatku inscenizację należało tak rzucić, by dzieci były cały czas zainteresowane tym, co się dzieje na scenie - a przecież w tym spektaklu brak jest fabuły! W miejsce tego mamy określoną zabawkę. Zabawę ze słowem i z obrazem dopełnionym tańcem. Wystawiana jest, po prostu, czysta literacka klasyka”.

SZANSA DLA „NIEULECZALNIE CHORYCH”? (3)

Kryteria oceny żywienia

Wiele lat temu, po jednym z moich wykładów dla lekarzy, w którym wspomniałem o własnej koncepcji żywienia człowieka, z inicjatywą jednego z lekarzy spotkałem się z profesorem Szczygłem, przebywającym wówczas w jednym z sanatoriów w Ciepochu. Prof. Szczygł był wówczas dyrektorem Instytutu Żywności i Żywności w Warszawie i najwyższym autorytetem w sprawach żywienia. Rozmawialiśmy kilka godzin. Po koniec rozmowy powiedział, że jeżeli udowodnią to, i tak i owo, to za każde z tych odkryć dostanie Nagrodę Nobla. Odpowiedziałem: mimo tytułu Nagrody Nobla rodzaj ludzki jest bardziej żołądkogenerowany i bardziej chory niż był przed 100 laty, o wiele bardziej niż był w czasach starożytności, a Polacy są nędznymi potomkami przodków z okresu Polski Jagielloń.

Zaproponowałem, żeby profesor wziął sobie te nagrody. Nie mi po nich. Niech tylko wykona odpowiednią liczbę badań na zwierzętach, a następnie na ludziach, niech pomoże mi udowodnić naukowo moją rację. Odpowiedział, że moja wiedza przewraca wszystko to, o w dotychczas wierzył, i nie będzie przekreślał całego swojego dorobku naukowego. Badań nie wykona. Na koniec postawiłem profesorowi dwa pytania: Co uważa za swoje największe osiągnięcie naukowe? Czy wychował swoich następców? Odpowiedział, że za największe osiągnięcie uważa ustalenie składu chemicznego produktów żywnościowych i ułożenie tabel tych produktów. Następców swoich nie udało mu się wychować. Zaproponowałem mi pracę w Instytucie Żywności i Żywności, ale ja już nie chciałem być „wychowywany”. Nie widziałem w tej placówce kompetentnych wychowawców.

Niemniej, gdy ukazały się moje pierwsze artykuły i gdy premier Piotr Jaroszewicz wydał zarządzenie powołania przez ministra nauki i ministra zdrowia komisji do oceny moich prac, pozycji, gdy wykonano pierwsze badania na zwierzętach i gdy przygotowano program badań na ludziach, prof. Szczygł, w przeciwieństwie do innych, nigdy nie krytykował mojej wiedzy. Był zresztą jedynym, który ją znał. Cała reszta uczyli się jej i nie chciała poznać. Ściśnięcie umysłów było wówczas powszechne i nadal jest powszechne. Nadal nauka jest uczynionym trupem myśli, o czym wiedział i o czym napisał ks. prof. Włodzimierz Sedlak.

Wszyscy recenzenci konspektu planującego doświadczenia z żywnością optymalną na ludziach chorych wypowiedzieli się o nim negatywnie. Jedynie prof. Szczygł uciąwił przyznał: Nie uważam ustosunkować się do konspektu pracy, którą mają wykonać prof. H. Rafalski i prof. Hasik. Nauka to nie zabawa. Błędy w nauce lub zaniechania kosztują ogromnie dużo. A prof. Sedlak napisał: Konsekwencje decyzji nieczyłych, którzy muszą wybić z głowy, bywają nadzwyczaj groźne.

Z powodu niewprowadzenia w życie mojego programu poprawy żywienia narodu z roku 1974 zmarło w Polsce przedwcześnie ponad 4 mln ludzi, a dochód narodowy jest co najmniej 4 razy mniejszy niż mógłby być. Obecnie rzadkością jest człowiek zdrowy, a przecież rzadkością mogłaby być człowiek chory.

Był czas, że pracowałem w wojsku. A w wojsku jak to w wojsku. Wyznaczono mi dietetykiem i - byłem dietetykiem. Jeśli to był przypadek, to okazał się dla mnie bardzo szczęśliwy. Układałem diety i liczyłem, liczyłem, liczyłem. W głowie. Kalkulatorów jeszcze nie było. Podlegałem temu liczeniu, aby liczyć mniej, nauczyłem się na pamięć ilości kalorii, zawartości białka, tłuszczów i węglowodanów w każdym produkcie. Najważniejszym zadaniem było znalezienie sposobu na uporządkowanie produktów spożywczych według ścisłego klucza, porównującego biochemicznie dopasować skład tych produktów do składu chemicznego ciała człowieka i dostarczenie mu w pożywieniu wszystkich potrzebnych składników w optymalnych ilościach i proporcjach. Samochód nie potrzebuje 20 kł. Człowiek nie potrzebuje zbyt dużo białka. Nadmiar białka w diecie nie wychodzi z człowieka na zdrowie. Eskimosi na Grenlandii spożywali

średnio 350 g białka na dobę, 170 g tłuszczów i tylko 20 g węglowodanów. Na choroby cywilizacyjne nie chorowali, ale starzeły się szybko. Nadmiar białka jest przetwarzany w organizmie głównie na węglowodany, a te na tłuszcz. Jest to „robota głupiego”. Organizm nie powinien budować fabryk zmieniających białka na węglowodany czy na tłuszcz i nie będzie tego robił, gdy wszystkich wskaźników będzie w pożywieniu w sam raz, ani za dużo, ani za mało. I to uznajemy za główny cel optymalnego żywienia. Żadnej niepotrzebnej pracy w organizmie: możliwie mało białka oraz najlepsze i jednolicie źródło energii, wszystkie witaminy i składniki mineralne w optymalnych ilościach i proporcjach, czyli najlepsza możliwa zapobieganie organizmowi. Maksymalne trawienie poza organizmem: pieczenie, gotowanie, rozdrabnianie... W różny sposób. Ponadto koncentracja składników odżywczych w możliwie małej objętości, w myśl zasady znanej już Pliniuszowi, który powiedział: *korzystniej jest w jakikolwiek bądź sposób zmniejszać to, co by żołądek obciążało*. Ponadto żadnych śmieci w pożywieniu, tj. żadnych zbytnich i nie trawionych składników. W efekcie nie ma człowiek żadnych wzdęć, żadnych wiatrów, żadnych zaparć, żadnego zatrucia organizmu produktami gnicia w jelitach. A w jelitach gnije to, co nie mogło być strawione. A nie mogło być strawione to i tylko to, co nie nadaje się do spożywania przez człowieka.

Abym człowiek mógł odżywiać się lepiej od wszystkich innych stworzeń, nawet najlepiej wyposażonych przez naturę w możliwość zdobywania przetworzonego pożywienia, zaczął posługiwać się ogniem. Nie jako źródłem ciepła - w Afryce było ciepło - ale jako *poprawiaczem* wartości biologicznej zjadanych pokarmów. Bohater greckiego mitu, Prometheus, nauczył ludzi posługiwać się ogniem. Został za to okrutnie ukarany przez bogów. Czy słusznie? Może wcale Prometheus nie był dobytcością ludzi? Bez ognia większość produktów spożywczych obecnie przez człowieka, zwłaszcza pochodzenia roślinnego, nie mogłaby być spożywana ani wytwarzana. A te właśnie produkty zniszczyły rodzaj ludzki, spowodowały jego głęboką degenerację i choroby. Bezspornie, jak dotąd, zabrały człowiekowi rozum.

W ocenie jakości żywienia człowieka najważniejsze są proporcje między głównymi składnikami odżywczymi: w diecie: białkiem, tłuszczem i węglowodanami. Pisalem o tym 24 lata temu w „Perspektywach”. Artykuł ten mogłem opublikować tylko dzięki rozumieniu, myśleniu dziennikarowi i Jerzemu Surdykowskiemu (obecnie jest konsulem RP w USA). Najważniejsze są proporcje. Przy każdej zmianie proporcji występuje aina przemiana materii, inne jest zapotrzebowanie na białko, witaminy, mikroelementy, energię, inna sprawność mechaniczna organizmu, inna czynność umysłu, inne choroby. Jeżeli te proporcje są istotnie odmiennie w odżywianiu różnych jednostek czy grup ludzkich, to zrozumienie i poruczenie im takich ludzi między sobą jest trudne, a czasem zupełnie niemożliwe, gdyż inaczej oni myślą, ich organizmy emitują zupełnie odmiennie fale elektromagnetyczne, a to powoduje, że tacy ludzie czują się ze sobą źle. Inni ludzie chodzą na mecze sportowe, inni na koncerty rockowe, a jeszcze inni do opery. Są inni, ponieważ inaczej się odżywiali. Po co chodzą, skoro znacznie dokładniej, lepiej, z powtórkami, wygodnie i nie placąc za bilety mogą obejrzeć wybraną imprezę w telewizji? Chodzą głównie po to, aby znaleźć się w tłumie podobnych im ludzi, chodzić po doładowanie swoich organizmów energią innych osobników o zbliżonej przemianie materii, wytwarzających podobne fale elektromagnetyczne. Spórów różnych proporcji między głównymi składnikami odżywczymi najbardziej rozsądne jest spożywanie takich produktów, dzięki którym uzyskujemy proporcje najbardziej korzystne dla organizmu ludzkiego.

dr JAN KWAŚNIEWSKI
(fragmenty książki „Tuście życie”)

Za tydzień: o tym, kiedy smak oszukuje...

▲ Inszenizacja wiersza „Lokomotywa” Juliana Tuwima.

Zdjęcia: F. REZŃCZEK

Encyklopedia gmin Moraw i Śląska

Pod koniec ubiegłego roku ukazał się pierwszy tom olbrzymiego, bo aż piętnastomowego dzieła pt. „Encyklopedia obci Morawy a Śląska”, którego autorami są Miłosz Horák i Antonín Valšar.

Całość stanowić będzie niewątpliwie cenne kompendium wiedzy o wszystkich miejscowościach oraz ich dzielnicach na terenie Moraw i Śląska w ich historycznych granicach. Prace nad tym dziełem trwały przeszło dwadzieścia lat. Encyklopedia ta zawierać będzie, jak stwierdza autorzy, także ilość informacji, jakiej dotychczas nie ogarnęły żadne wielotomowe publikacje tego typu.

Encyklopedia powstała z myślą o potrzebach administracji państwowej na wszystkich szczeblach, pracowników ds. opieki nad zabytkami oraz tych wszystkich, którzy interesują się przyrodą, historią i ciekawostkami swego regionu.

Tom pierwszy zawiera informacje na tematy ogólne dotyczące przeszłości ge-

ologicznej, przyrodniczej, historycznej i kulturowej aż po sprawy współczesne. Są to niewątpliwie cenne informacje, pożąłacie spójrzeć na naszą szerszą terytorialnie pojętą rzeczywistość.

Niech nasz za siebie mówią tytuły niektórych rozdziałów: Geologia Moraw i Śląska, Charakterystyka terytorium, Historia Moraw i Śląska, Morawska i śląska nauka, kultura i szkolnictwo itd.

Na przeszło 130 stronach znajduje się spis miejscowości (gmin) oraz ich dzielnic według stanu z 1.1.1994. Alfa-betyczny spis miejscowości jest równocześnie punktem wyjścia do tworzenia poszczególnych tomów. Ci, którzy zechcą ogłą wejść w posiadanie informacji np. o wszystkich zaolziańskich miejscowościach, będą musieli nabyć w tym celu. Tylko trzy miasta - Brno, Olomouk i Ostrawa - pomieszczone zostaną w samodzielnym tomach.

I tak dla przykładu Trzyniec ze swymi dzielnicami: Stare Miasło, Kotska,

Kanada, Osówki, Leszna Dolna, Lżybice, Kojkowice, Leszna Góra, Oldřichovice, Wędrynia, Karpetna, Tyra, Gouty, Niebory i Ropica zarpadnie się aż w tomie XIII.

Na koniec na kilkudziesięciu stronach zaprezentowany jest sposób, w jaki poszczególne miejscowości będą opisane na przykładzie Starożytności. A więc dane o każdej gminie będą się odnosiły do: dzielnicy gminy, powierzchni, położenia, statystyki dotyczącej liczby mieszkańców, narodowości (np. we wspomnianej tu gminie żyje dużo Polaków), wyznania, ilości domów, archeologii, historii, obiektów zabytkowych, zasłużonych osobistości itp.

Ta cenna pozycja nie będzie tania i wstępuje ją tom pierwszy kosztuje 600 koron. Nie wiadomo, jakie będzie tempo wydawania poszczególnych tomów. Tom drugi ma się ukazać już w lutym bieżącego roku.

KAZIMIERZ JAWORSKI

PLOTKI

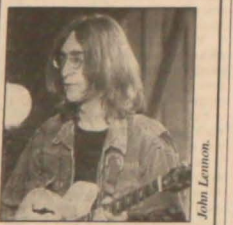

Marilyn Monroe

Najbogatsi...

Zarabiać można nie tylko za życia. Niektórzy zarabiają także po śmierci i to olbrzymie pieniądze. Dotyczy to zwłaszcza sławnych aktorów, pisarzy, piosenkarzy...

Na kolejnych miejscach w klasyfikacji plasują się: 4. Jimi Hendrix, jeden z największych wirtuozów gitary. 5. T. S. Eliot - angielsko-amerykański pisarz...

John Lennon

DLA WŁOSÓW PÓLDŁUGICH - FRYZURA Z DROBNYCH LOCZKÓW

Nieregularne grzywki i kolorowe włosy

Grzywki o nieregularnej linii, włosy ufarbowane w czerń na czubku i na przedzie głowy, mocne i zdecydowane kolory, jak czerń, burgund i mahoni oraz przywrócone do łask małe loczki - to propozycje na odmianę damskich fryzur w bieżącym roku, jakie zaprezentowali w Warszawie mistrz grzebienia Tony Rizzo wraz ze stylistami z Akademii Fryzjerskiej Sanrizz.

Mistrz wraz ze stylistami wyczerpywał na oczach publiczności fryzury z krótkich włosów. Większość z nich to odmiana klasycznej chłopczycy, z „krzywą” grzywką o nieregularnej linii, bez grzywki i z zalotnymi pazurkami na bazi, lub z grzywką uciętą prosto, niemal tuż przy czole.

Swoim pokazem stylistki udowodniły, że króciutkie fryzury mogą być niewzruszalne kobiece przy odpowiednim

grzywki i z grzecznym przedziałem z przodu. Taką samą fryzurę można ukończyć na włosach krótszych, z tymi loczkami zaczynając się od nasady włosów.

W jednej z fryzur o kolorze ciemnego brązu stylistki ufarbowały na nieczerny kolor jedynie trójkąt włosów po jednej stronie głowy. W innej o medianie barwie, kilka pasemek kryto brąza fioletową. Ciekawie prezentowała się także ciemna fryzura z nabowanym na burgund i mocno nasadzonym czubkiem głowy.

MODA

Żelazny zestaw

W porannym pośpiechu chciałoby się włożyć w niemyzy z brzozy ciuch i z satysfakcją spojrzeć w lustro. Tymczasem stajiesz przed pełną szafą i stwierdzasz, że tak naprawdę, to nic do niczego nie pasuje!

Jeśli masz figurę zbliżoną do prostokąta, w pierwszej kolejności potrzebujesz: prostej marynarki z ostro zakończonymi kłapami; prostego żakietu z dekoltem w szpic; krótkiego, pudełkowego żakietu z „ostrymi” kłapami; plisowanej

spódniczki do kolan; długiej, wąskiej spódnicy z rozperkiem z boków; prostych spodni z zaprasowanymi kantami; prostej bluzki koszulowej; luźnego wdzianka bluzki typu T-shirt; pudełkowej sukienki o asymetrycznym zapleciek (mniej więcej do kolan).

Jeśli twoja sylwetka ma kształt podobny do gruszki, kompletując garderobę pamiętaj o: lejącym żakiecie z szalowym kołnierzem i paskiem w talii; dopasowanym żakiecie z zakrąglonymi kłapami, w wersji dłuższej i krótszej; krótkiej spódnicy o dopasowanej górze i „stacym” dole; długiej, swobodnej spódnicy z paskiem w talii; prostych, lejących spodniach; bluzce z udrapowanym, np. szalowym kołnierzem; bluzce z zaszawkami w pasie i półokrągłym dekoltem; wdzianku typu T-shirt z półgolfikiem; długiej sukience płaszczkowej z zaznaczoną talią i rozszerzonym dołem.

Skoro masz sylwetkę zbliżoną do kuli, twoj „żelazny” zestaw ubrań to: długi, prosty żakiet z małym kołnierzykiem lub łagodnym wycięciem pod szyją; swobodny, rozszerzony dołem cardigan; długą spódnicę plisowaną; prosta spódnica do kolan; szerokie, lejące spodnie; bermudy; dwie długie, luźne bluzki koszulowe; prosta, swobodna sukienka z łagodnym dekoltem; luźna sukienka o rozkośzowanym dole (mniej więcej do kolan).

W przypadku, gdy twoja figura przypomina trapez, bazuj na: lekko dopasowanej marynarce z „ostrymi” kłapami; żakiecie o linii blisko ciała, bez kłap (za to ew. z paskiem); krótkim, wcięciem w tali żakiecie bez kołnierza (oba łagodnie wcięte pod szyją); plisowanej spódniczki do kolan; długiej, prostej spódnicy, np. portfelowej; prostych spodniach; bluzce z kołnierzykiem i zaszawkami w talii; dopasowanej bluzce z dekoltem w szpic; body; długiej sukience płaszczkowej z zaznaczoną talią i rozszerzonym dołem.

Kolumnę przygotowała: WANDA KUL

LEKARZ RADZI

Dolegliwości reumatyczne

W sezonie jesienno-zimowym, wraz ze zmianami pogody i wahaniami ciśnienia, spada odporność organizmu ludzkiego. Jesteśmy bardziej podatni na infekcje i przeziębienia, nasilają się schorzenia, których nie odczuwaliśmy latem.

Bóle reumatyczne dotykają ok. 25 proc. ludzi na całym świecie, a towarzyzą im obrzęki stawów rąk i stóp. Bóle występują zarówno u kobiet, jak i mężczyzn, choć częściej skarża się na nie kobiety. Schorzeniem stawów sprzyja otyłość, niektóre wady wzroku, predyspozycje dziedziczne czy wykonywanie stale tych samych czynno-

ci. Mają one charakter przewlekły. Rozpoczynają się w wieku 25-30 lat, a nasilają po 50. roku życia.

W zwalczaniu bólu pomocne jest nagrzewanie i odciążanie stawów, hydroterapia oraz terapia ruchowa. Nieodłącznym składnikiem leczenia jest rehabilitacja, w tym przede wszystkim stałe ćwiczenia fizyczne, tzw. kinetyrapia, która zapobiega sztywnieniu stawów, zanikom mięśni i wiotczeniu więzadeł.

Pomocne są także leki przeciwbólne. O wyborze odpowiedniego medykamentu musi, ze względu na możliwość powikłań ze strony układu pokarmowego, zdecydować jednak lekarz.

KRZYŻÓWKA ZE „ZŁOTĄ” MYŚLĄ

POZIOMO: A. Odmiana jabłoni - plynie przez Białą Podlaską - hotel, o którym ostatnio tak głośno. B. Oddział huty - artystka wywołująca u widzów złudzenia wzrokowe. C. Rośnię na face - nisza w murze - machina obłącznica do burzenia miedzi. D. Nim słodkie wędzliny... - wyłazłzek Alfreda Nobla - teren otoczony obszarem o innym charakterze - szlachetnie herb polski. E. Obecnie 17-letnie - imię Hayworth - fizyk amerykański (Isidor Isaak) - pozostałość po destylacji smoly węglowej i drzewnej. F. Polimer glikozy - słodkawy sok wydzielający się po nacięciu kory niektórych drzew. G. Rzeźby przedstawiające postać ludzką - miasto w Łacjum. H. Konferencja - wytworzą prad elektryczny. I. Imię Demarczy - potrawa z mięsa - weselna zabawa - mimowolny skurcz mięśni. J. Bohomaz - miasto w Holandii - spec od gaszenia pożarów - los, przetrza-czenie. K. Masa używana do wyrobu rzeźb i dekoracji architektonicznych - spis, wykaz - salicylan fenylu. L. Sprzedawczy - antymetabol działający antagonizacyjnie do witamin. M. Ośrodek wydobycia ropy i gazu w Kazachstanie - miasto nad jeziorem Jeziorak - niczyt.

PIONOWY: 1. Kapusta abyńska - wyraz, element leksykalny języka. 2. Wielka ilość czegoś - cienka, długa i wiotka gałązka. 3. Twórca dzieł o nieprzemijającej wartości - presja, przymus. 4. Nie urodzi... sokola - austriacka agencja prasowa -

pierwsze danie obiadu. 5. Mniszka buddyjska w Japonii - ogół ganoków roślin - jednodomowy statek żaglowy. 6. Ządłówka. 7. Gotowanie. 8. Wodospad na granicy USA i Kanady. 9. Różlina doniczkowa - miejsce popisów cyrkowych. 10. Miesiące roku kalendarzowego - Polskie Zjednoczenie Ludowe. 11. Nielot - skórkę z tchórzka lub tchórzofreki. 12. Dawniej brzeg, kant - proste, okrychu. 14. Skrzydłata bogini zwycięstwa - służy do hodowli rybi. 15. Imbia się do lodolamy - próżek budowlanych -

ła domowego. 17. Część wagi - minimal, siarczan baru. 18. Dawny sposób walki na morzu. 19. Gwizdanie z cichu z przermi. 20. Działac polskią i międzynarodowego ruchu robotniczego (Feliks). 21. Lewy dopływ rzeki Sacramento w USA - grubą gałąź - nieman w ryby. 22. Rzeźka w Austrii i Niemczech (Izara) - szpalia - krowola, braman w szachach. 23. Imitacja przedmiotów lub pulse opakowanie reklamowe - część składowa narzędzi zmyłk równowagi. 24. Płynię przez Wadown - imię piosenkarki Czakowej. 25. J. polski generał i polityk (1863-1929) - ryba akwariora.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
A K D K S A P K K R Y N A P P P I A S T
B A G L O M E R O W N I A I L U D O N I S T K A
C T R A N A Z I W N E K A D G T A R A N
D R O S A D Y N A H I T E N K L A N A R A B A
E E M Y R I T A R A B I K Y K P I K
F K A L O Z A J Ó z e f I g n a c y A O P O A A
G P O S A W G K R A S Z E W S K I O R T O N A
H N A R A D A P T B D Y N A M O S
I E W A Z R A F Z U B A N R T I K
J P A C Z A A R L A M S T R A Z A K A L A
K I U N E T A R W I N S A L O L
L E K S P E D I E N T K A A N T Y W I T A N I N A
M H A K A T E A I C A W P L E K A T A R

Wyrazy trudne: KALOZA, ME KAT, ORTONA, PIT, RABI, SALO. Rozwiązanie dodatków krzyżaków: J-12, H-21, M-12, B-19, J-24, K-11, H-18, I-7, D-11, F-7, L-22, J-2, F-22, B-4, C-19, J-3, L-7, I-16, B-5, A-22, L-5, C-23, H-6, M-2, E-9, L-14, A-3, C-11, B-14, L-1, K-11, B-16, I-10, H-4, E-8, J-11, F-10, J-18, D-7, B-18, I-1. Opracował: JÓZEF TADRALA

MAŁO LUDZI ZNA OGBIUMIE RA / ATAKWIELU Z NAJ WYJE

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Koniec klubowej serii

Magnesium 44. kolejką w najwyższej klasie hokejowej stało się spotkanie drugiej drużyny tabeli z trzecią. Faworytami byli trzecie, którzy wcześniej dwukrotnie pokonali już drugą drużynę Wacina (3:1 i 5:2), przegrywając tylko raz (1:2). Tym razem Wacini przegrali efektowno pasmo trzycień w postaci 16 zwycięstw i 3 remisów pod rząd na własnej tle (ostatnio hutnicy przegrali u siebie 12 września 1997 r. ze Sławia 3:7). No cóż, każda seria raz się kończy... Czwartkowa przegrana nie przynosi jednak wstydu hokeistom spod Jaworowego; wczak poniesiona została po wyrównanej walce i to nie byle jak, bo z 3-krotnym mistrzem RC.

O TRZYNIĘC - WSECIEN 2:4 (1:0, 1:2, 0:2). O „selewnym” meczu właściwie już wszystko wiadomo, a więc tylko kilka spostrzeżeń.

Grą godną drużyny z najwyższych plejer tabeli - prowadzona była od początku do końca w wysokim tempie, aczkolwiek oba zespoły miały prawo do zwycięstwa (4 trudne mecze w ciągu 6 dni). Głównymi przyczynami porażki trzycień były: nieobcebnie najlepszemu strzelca drużyny - Ujćka (zawieszony), a od końca I tercji również najpotężniejszego gracza - Dani, który doznał silniejszego obrażenia. Stawiani przy bandzie (ciężkie), II przed końcem I, II i III tercji. Hrudka (Białej) po „szarpieniu” nie utrzymał krzyka (1:0) - Lubina (w tenisowym stylu) 2:1, 3:1 - Białohlav 2:2, 5:1 - Hrudka (rezerwowo za Stantiana) 2:3 i 5:8, min. - Rosjanin Jaskin 2:4. Ponadto Wacini trafili w poprzek i śledek...

Grano fair. Widzów 4539 (rezerva przy TV). W tabeli spakali trzycień z 2 na 3. miejsce za Wacina, ale tyłki gorzynom bilans bramek. Teraz czeka ich wyjazd na zgrupowanie do W. Tatr, a od 17. 2. - turniej o Hutniczy Puchar. Nast. mecz ekstraligi dopiero 27 lutego (po olimpiadzie): Zlin - Trzyńiec. (Opr. EF)

HCH zdetrzonizował lidera
W I LIDZE HOKEJA bawlerzowanie już w 10. r. zędu mecz nie zaszła porażka! Tym razem rozprawił się z „Znojemskim Orłami”, spychając ich z fotele przewodnika, na którym utrzymywali się od 1992 roku kolejkę (od I listopada!) Niemniej - chociaż zrównał się ze Znojemcem punktami, pozostał na 3. pozycji, utawiając drogę na szczyt hokeistom Libera, którzy poradzili sobie w Przewnie z tamtejszym outsiderem 5:1.

O HAWIERZÓW - ZNOJMO 4:1 (1:0, 2:1, 1:0). Gospodarze, grający już z Rozumem

CO SŁYŚCIE?
● NIE UDAL SIĘ S. Kašpárkovej (atak na halowy rekord świata w trójzoku (zabrak 60 cm) i na hal. rekord RC (brakło 23 cm, choć I. spalony skok jawił się w tych granicach). Wyświetlanie 14,43 m spełniła ona wstrząsami na HME w Walecju.

● HUTA TRZYNIĘC - SIGMA OŁOMUNIEC 1:2 (0:0). We wczorajszym sparingu piłkarskim z I-ligowym rywalem uzyskali hutnicy hokejowe porażki. Bramki zdobyli 50. min. Kosmel - 78. Polak i 86. min. Cupak. Widzów 50, sędziów 4 Duda.

▲ NAGRODY S. SPORTEK: III - 16 622 Kč (27, IV - 534 Kč (1679), V - 60 Kč (1 805), II LOSOWANIE: II - 314 155 Kč (1), III - 20 399 Kč (22), IV - 590 Kč (1520), V - 58 Kč (32 906), SZANSKA: II - 100 000 Kč (1), III - 10 000 Kč (8), IV - 1000 Kč (93), V - 100 Kč (780).

● NIE UDAL SIĘ S. Kašpárkovej (atak na halowy rekord świata w trójzoku (zabrak 60 cm) i na hal. rekord RC (brakło 23 cm, choć I. spalony skok jawił się w tych granicach). Wyświetlanie 14,43 m spełniła ona wstrząsami na HME w Walecju.

● HUTA TRZYNIĘC - SIGMA OŁOMUNIEC 1:2 (0:0). We wczorajszym sparingu piłkarskim z I-ligowym rywalem uzyskali hutnicy hokejowe porażki. Bramki zdobyli 50. min. Kosmel - 78. Polak i 86. min. Cupak. Widzów 50, sędziów 4 Duda.

▲ NAGRODY S. SPORTEK: III - 16 622 Kč (27, IV - 534 Kč (1679), V - 60 Kč (1 805), II LOSOWANIE: II - 314 155 Kč (1), III - 20 399 Kč (22), IV - 590 Kč (1520), V - 58 Kč (32 906), SZANSKA: II - 100 000 Kč (1), III - 10 000 Kč (8), IV - 1000 Kč (93), V - 100 Kč (780).

● NIE UDAL SIĘ S. Kašpárkovej (atak na halowy rekord świata w trójzoku (zabrak 60 cm) i na hal. rekord RC (brakło 23 cm, choć I. spalony skok jawił się w tych granicach). Wyświetlanie 14,43 m spełniła ona wstrząsami na HME w Walecju.

● HUTA TRZYNIĘC - SIGMA OŁOMUNIEC 1:2 (0:0). We wczorajszym sparingu piłkarskim z I-ligowym rywalem uzyskali hutnicy hokejowe porażki. Bramki zdobyli 50. min. Kosmel - 78. Polak i 86. min. Cupak. Widzów 50, sędziów 4 Duda.

▲ NAGRODY S. SPORTEK: III - 16 622 Kč (27, IV - 534 Kč (1679), V - 60 Kč (1 805), II LOSOWANIE: II - 314 155 Kč (1), III - 20 399 Kč (22), IV - 590 Kč (1520), V - 58 Kč (32 906), SZANSKA: II - 100 000 Kč (1), III - 10 000 Kč (8), IV - 1000 Kč (93), V - 100 Kč (780).

● NIE UDAL SIĘ S. Kašpárkovej (atak na halowy rekord świata w trójzoku (zabrak 60 cm) i na hal. rekord RC (brakło 23 cm, choć I. spalony skok jawił się w tych granicach). Wyświetlanie 14,43 m spełniła ona wstrząsami na HME w Walecju.

kronika rodzinna

Dziś mija czwarta bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego
śp. RAFAŁA BULAWY
z Karwiny-Frysztatu. O chwile wspomnień proszą najbliżsi. C54/015

Składamy serdeczne podziękowanie wszystkim krewnym, sąsiadom i znajomym za wiece, kwiaty, wizyty współczucia i liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego
śp. LEONA KAJZARA
z Suchej Górnjej. Specjalne podziękowanie kierujemy na ręce ks. Kirwaka i ks. Chroboczka za przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, okłotek GAMA i chłorowi za odśpiewanie pieśni, i p. Burze za słowa pożegnania. Zasmuconą córką z rodziną. C54/019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że zmarł w wieku 89 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szewiger, Wujek i Kuzyn
śp. JÓZEF BRANNY
z Cz. Cieszyna. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 3. 2. 1998 o godz. 14.30 z kościoła katolickiego w Czeskim Cieszynie-Sibicy. Zasmuconą rodziną. AD-027

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

W głębokim żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 stycznia 1998 r. zmarł w wieku 84 lat nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek
śp. JÓZEF SZYMCECZEK
emerytowany Pracownik Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb odbędzie się we wtorek 3 lutego 1998 r. o godz. 10.00 z kościoła parafialnego w Cierlicku-Kościelec na miejscowym cmentarzu. Córka Magdalena z rodziną. B-019

Dnia 1. 2. 1998 obchodzi swój znaczny jubileusz życiowy 80-lecie urodzin nasz Kochany
pan ALOJZJ KLUZ
z Jablonkowa. Z tej okazji dużo zdrowia i słonecznych dni oraz wiele radosnych chwil spędzonych w kręgu rodzinnym życzą Znowa, córka z mężem, syn z żoną oraz wnuki Natalia, Daniel i Krzysztof. C52/016

„Młjaja lata, niłkaj marzenia, a pozostajaj tylko wspomnieniami...”
Dnia 1. 2. 1998 r. mija 4. rocznica śmierci
śp. WLADYSŁAWA NOWOKA
z Ropicy. Wszystkich, którzy Go znali, prosimy o chwile wspomnień. Najbliższa rodzina. AD-021

Dnia 1 lutego 1998 r. mija pierwsza bolesna rocznica zgonu naszej Kochanej
śp. PAWEŁKI PIECHACZEK
z Bzarczy. Z szacunkiem i miłością wspominaj najbliżsi. AD-022

„Niechże mi rano słońce świeci, niech świeci jasno, mocno grzeje, na grób niech moje przyjdą dzieci i niech się jedno z nich zasmieje”.
31. 1. 1998 mija 6. rocznica, gdy uciłcho Najdroższe Serce
śp. MARIJ WOJNAROWEJ
z Trzycia. Wszystkich, którzy kochają, o chwile zadumy prosí córka Janina. B-014

teatr
SCENA CZESKA - CZ. CIESZYŃ: Kurza głowa (31, godz. 17.30, gr. A-5).

kina
ORŁOWA - Wszechświat: Bean (31, 1. 2. godz. 17.45). Dzień jutrzejszy nigdy nie umiera (31, 1. 2. godz. 20.00). KARWINA - Reflex: Wulkan (31, 1. 2. godz. 17.00, 20.00), „Knofkifaj” (2, godz. 17.00, 20.00), Centrum: Dzień jutrzejszy nigdy nie umiera (31, 1. 2. godz. 17.45, 20.00), Hekules (1, godz. 15.30, 18.00) i Lolek - warty rycerze (1, godz. 14.00), Ekz: Kola (31, 1. 2. godz. 19.00), HAWIERZÓW - Centrum: Dunston - Sam w hotelu (31, 1. 2. godz. 15.30), Gwiedzina piechota (31, 1. 2. godz. 17.45, 20.15), Zielowa Ninja (1, 2. godz. 14.00), Casper (2, godz. 15.30), Swit: Zapomniane światło (31, 1. 2. godz. 17.45), Horyzont wydarzeń (31, 1. 2. godz. 20.00), Space jam (31, 1. 2. godz. 15.30), The Funeral (2, godz. 17.45, 20.00), CZESKI CIESZYŃ - Central: Ratujcie Willy'ego (1, 2. godz. 16.15), Kraina policjantów (1, 2. godz. 18.30), TRZYNIĘC - Kosmos: Sam w domu 3 (31, 1. 2. godz. 17.30), Kraina policjantów (31, 1. 2. godz. 20.00).

co, gdzie, kiedy
HAWIERZÓW-BŁEDOWICE - Kolo Macierzy Szkolnej przy Przedszkolu w Hawierzów-Błedowicach zaprasza na balik dziecięcy w niedzielę 1. 2. o godz. 14.30 do Domu PZKO w Błedowicach.

▲ Kolo Macierzy zaprasza na tradycyjny bal PZKO w sobotę 7. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO. Gra orkiestra „Frak” p. Kunschego.

HAWIERZÓW-MIASTO - MK PZKO zaprasza na tradycyjny bal towarzyski w sobotę 14. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO w Błedowicach. Do tańca przgrywa „Frak” p. Kunschego. Występ zespołu „Suszanje”.

SUCHA GÓRNA - Kolo MS oraz Dyrekcje Szkoły i Przedszkola zapraszają na „Bal Szkolny” w sobotę 7. 2. o godz. 19.00 do lokali Domu Kultury. Do tańca przgrywa orkiestra „Forum”. Bilety wraz z miejscówkami do nabycia w sekretariacie szkoły w poniedziałek do czwartku w godz. 7.30 do 15.00.

KARWINA - Kola Macierzy Szkolnej przy PSP w Karwinie-N. Miesie i Polskim Gimnazjum w Karwinie zapraszają na bal w piątek 6. 2. o godz. 19.00 do Domu „Przyjaźni” w Karwinie-Frysztacie. Do tańca grają „Smolaj” oraz „Forum”. Bilety do nabycia w dyrekcjach.

JABLONKÓW - Klub Młodych przy MK PZKO zaprasza na „Karnawal zapo-

mianych hippies” w sobotę 7. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO w Jablonkowie. Wstęp tylko w strojach lat 60. i 70. Kontakt: 0659/358 249 - Grzegorz Skupień oraz 0659/357 926 - Jakub Mrózek.

TRZANOWICE - MK PZKO zaprasza na tradycyjny bal w sobotę 31. 1. o godz. 19.00. W programie miejscowy zespół taneczny. Do tańca przgrywa orkiestra p. Sumery.

CZ. CIESZYŃ-OSIEDLE - Zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na bal karnawałowy w piątek 6. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO w Cz. Cieszynie-Mostach. Miejscówki do nabycia u rejonowych i u sklepie firmy „SPEC-TRA” przy ul. Śląskiej. Autobus zaprasza i odjazd z parkingu przy teatrze o godz. 18.45, z nowego przystanku autobusowego przy szpitalu o godz. 18.50.

STANISŁAWICE - MK PZKO zaprasza na tradycyjny bal PZKO ponownie w Domu Polskim im. Zwirki i Wigury na Kościelec w piątek 6. 2. o godz. 19.30. Orkiestra „W.M.System”.

GUTY - Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze w niedzielę 8. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie wystąpi chór „Gudulian-Ropica” oraz przedśkołkaj.

CIERLICKO-KOŚCIELEC - MK PZKO zaprasza na „Bal u Czarnej Księżniczki” w sobotę 14. 2. o godz. 19.00 do Domu Polskiego im. Zwirki i Wigury. Miejscówki w cenie 200 koron od osoby do nabycia w Domu Polskim im. Z. i W. w każdą środę oraz 12. i 13. 2. w godz. 17.00-21.00. Informacje i zamówienia u p. Bronisławy Baronowej 0659/72086 oraz Jana Jany 0659/6423807.

WĘDRYŃA - MK PZKO informuje, że rozpoczęta przedszedział biuletów na „Ślajkie ostatki” (21.2.) u inż. Karola Roszki i p. Anny Śiwocej na Czarnowskim. Zebranie Zarządu wraz z rejonowymi odbędzie się w środę 4. 2. o godz. 17.00 w Czytelni.

MACIERZ SZKOLNA z BOGUMINA, LUTYNI DOLNEJ i ORŁOWEJ-LUTYNI zapraszają na tradycyjny bal w sobotę 7. 2. o godz. 19.00 do Domu Kultury w Lutynie Dolnej. Do tańca przgrywa zespół „Kratar”.

SEKCIJA ALPINISTYCZNA KS SOKÓŁ MOSTY K. JABLONKOWA urzadza w sobotę 31. 1. rajd turystyczny na miejsce pogorzalska schroniska na Skalce. Zbiorka o godz. 10 przy hal sportowej Sokola pod dworcem kolejowym w Mostach.

ORGANIZATORZY II REPREZENTACYJNEGO BALU ŚLĄSKIEGO (23 stycznia br. w hotelu PIAST) ser-

decznie dziękujaj wszystkim, którzy przyczynili się do jego uświetnienia, szczególnie sponсорom nagród do loterii - firmom „Koximp”, „Olza”, „Moravachem”, „Zelmer”.

BOGUMIN - Klub Kobiety przy MK PZKO zaprasza na pierwsze w 1998 roku spotkanie, które odbędzie się w poniedziałek 2 lutego o godz. 16.00 w Domu PZKO.

wpisy
DYREKCJA PSP I PRZEDSZKOŁA w ORŁOWEJ-LUTYNI ogłasza zapisy do szkoły i przedszkola na rok szkolny 1998/99 w czwartek 5. 2. o godz. 14-17 oraz w piątek 6. 2. w godz. 8-16.

DYREKCJA PSP w SUCHEJ GÓRNEJ informuje, że zapisy do klasy pierwszej na rok szkolny 1998/99 odbęda się w sobotę 31. 1. o godz. 9-11 w czerwonym budynku szkoły.

DYREKCJA PSP w KARWINIE-FRYSZTACIE zaprasza do zapisów do klasy I w czwartek 5. 2. w godz. 12-17 oraz w piątek 6. 2. w godz. 9-17. Proponujemy katalizację i wychowanie z elementami gier i zabaw w szkole, której przyznano tytuł „Szkoła Zdrowa”. Do wędów zaprasza również Dyrekcja Przedszkola w Karwinie-Frysztacie w tym samym terminie w budynku przedszkola.

DYREKCJA PSP w WĘDRYŃI oznajmia, że zapisy do klasy pierwszej na rok szkolny 1998/99 odbęda się w czwartek 5. 2. i piątek 6. 2. w godz. 8-17.

DYREKCJA PSP w NYDKU zawiadamia, że wpisy do klasy pierwszej odbęda się w czwartek 5. 2. w godz. 8-16 w szkole.

pracy poszukuje
26-LETNI z ŚREDNIM WYKSZTAŁCENIEM, ze 7-letnim stażem w Niemczech, doświadczony, posiadajaj własny samochód, kontakty w Niemczech, poszukuje pracy z możliwością wykorzystania języka niemieckiego. Tel.: 0659/711878 albo w dz. pocz. 0659/55741. AD-023

pan poszukuje pani
JEŻELI DOLEGA CI SAMOTNOŚĆ napisz 48-letniemu mężczyźnie, który pragnie zamienić samotność na trwałą stosunek z inteligentną, skromną kobietą w wieku do 51 lat. Hasło: „Po naszymu”. C52/015

GŁOS LUDU
Gazeta Polskaj w Republice Czeskiej • W wydawnictwie „Oza” ul. Hlawni 3, Cz. CieszyŃ, wydaje Radio Polskaj w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC • Redakcja kolegium • Redaktor naczelny: Władysław Biko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittmar, Bogusław Kryszanek • Adres redakcji: T. 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Nowodělská 3, telefon: centrala 6607111, sekretariat 66071252, dział ławniczy z czytelnikami 6607249, dział sportowy 6607242, redakcja 6607256, kasa 6607252 • Ogłoszenia przyjmowane za codziennie od 8.30 do 16.00 w godzinach: Głosu Ludu w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607252 czynna jest sekretaria, w pozostałych, brody i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 18.30 w biurze „Comstar” przy ul. Hlawni 3 w Cz. Cieszynie; w Oddziale Literaturnym Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni przewidziane w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Sibielskij 18, Cz. CieszyŃ • Piemo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Kolorpapie SmS, as. Ostrawa • Sitad komputer „Głos Ludu” Ostrawa • Druk TP - drukarnia periodykaj Ostrawa, s. a. • Reklamoży i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania składow, adustacji, przedzagadowywania tekstaj i zmiany tytułaj materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501

Nasza oferta na weekend

O PIŁKA RĘCZNA: Karwina - Hrantice. Spotkanie 17. kol. z 7. drużyny tabeli - jutro o godz. 10.30. Poprzednio 24:19.

O TENIS STOŁOWY. EKSTRALIGA M: B. Hawierzów - Cz. Karlin. Mecz na szczyście - dziś o 14 i Hawierzów - Start Praga (jutro o 10.30). Kobiety B. Hawierzów B grają w Pradze z drużynami Nusli B i C, zaś zespół A - w meczach superligi w Schwedczice i Oberdorfie (Austria). I LIGA M: Jeseník - B. Hawierzów B (o 2. miejsce) i O. Lacz - HD Bogumini (dziś o 14.30). Jutro o 16.00 - zmiana rywali. II LIGA M: Trzyńiec - M. Lacz B (dziś o 15) i HT - Opawa (jutro o 10.30).

● HOKAJ - I LIGA: Pisek - Hawierzów. Dziś o 17.30; popr. - 20:13-0. II LIGA: Koprzywnica - Karwina (dziś o 17. popr. 4:5) i Orłowa - Zdzlar (jutro o 17. - 2:6). MR II LK: Bogumini - CSAD Ostrawa (dziś o 9). I LIGA PAŃ: Karwina - Opawa (dziś o 14).

● PIŁKA NOŻNA. SPARRING: (sbk) Karwina - FC Karwina B (dziś o godz. 10.15 w Raju) i FC Karwina A - Dronowice (dziś o 14 na Bazantnicy); FC Karwina (komb.) - Krábut Myzkykaj (przodownik II ligi polskiej) jutro o 10.15 na boisku B. ACS. TURNIEJ W Wracławowie: HD Bogumini - Obrachcice (dziś o 10.20). W Gruszwiczej: Dzierzowice - Larynia D. (dziś o 12) i CSAD Hawierzów - Gruszwice (dziś o 14). Litowiczej - Klimkowice (jutro o 12) i Pietwałd - Hluczyn (jutro o 14). W Orłowej: dzieł Wierzowicze - B. Rychtwałd (8.30), Stonawa - Sl. Orłowa B (10.20), L. Piotrowicze - Dajnyce (12.10) i Sl. Orłowa - Sl. Orłowa (14). W Cz. Cieszynie (ul. Frydeckiej) - dzieł: lig. Jurnice - Zubok G. (9), Cz. CieszyŃ - Sibica (11) i Dabka - Śmiłowicze (13).

● LYŻWIARSTWO FIGUROWE. „Orłowski pirut” w kat. młodziokaj - dziś i jutro o godz. 8. (n) ● ŚLIZGAWKA. KARWINA: sobota godz. 16:20-18:00; niedziela 13:30-15:00 i 15:30-17.10. HAWIERZÓW: sob. i niedz. godz. 13:30-15.10 i 16:00-17.40. TRZYNIĘC: niedz. 9:30-11.00 i 16:30-18.00; poniedziałek 16:30-18.00. ORŁOWA: pon. 17:15-18.45. BOGUMIN: sob. i niedz. 14:30-16.10 i 17:00-18.00. CZ. CIESZYŃ: sob. 14:00-15.00 i 18:00-19.00; niedz. 10:00-11.40 i 14:00-15.40; pon. 15:00-16.40. (F)

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 31 STYCZANIA

TC 1:

- 5.00 Magazyn rolniczy
- 5.30 Klub Seniora
- 5.50 O zdrowiu (mag.)
- 6.45 Poradnik obywatelski
- 6.50 Auto nowa rewia
- 7.00 Ziemia
- 7.20 Serwiz, otwórz się
- 8.00 Poranek
- 8.05 Nieważny świat zawiązuje mali
- 8.15 Wiadomości (s. dok.)
- 8.25 Uryłka kamera
- 8.30 Hip, hop, hop (dla dzieci)
- 9.05 Z wizytą u pani Muryki
- 9.15 Czulki
- 9.40 Labirynt
- 10.00 Wiadomości
- 10.05 Rekordy i ciekawostki
- 10.15 Meduza (tytuł muzyczny)
- 10.45 Animal
- 11.00 Z wizytą w ZOO
- 11.05 Clive James - Poczta w Miami
- 11.55 TC w przyszłym tygodniu
- 12.00 Wiadomości
- 12.05 W Pradze bywało dobrze (pr. rozryw.)
- 12.55 O zdrowiu (mag.)
- 13.10 Poranek obywatelski
- 13.20 „Miano pod kominem” (dok.)
- 13.30 Magazyn rolniczy
- 14.10 Zwł. Na Włocławku
- 14.50 Studio reportażowe
- 15.10 „Odysseja Couteux” (s. dok., 2/3)
- 15.45 „Janosik” (muzical USA)
- 17.25 Piramida (teleturizm)
- 17.55 Prognoza pogody
- 18.00 Wiadomości
- 18.05 „Zwierzciario” (bukajka)
- 18.20 Szwernicki domy
- 18.35 Szczegółowy dziennik
- 19.00 Wiadomości
- 19.15 Wydarzenia, pogoda
- 19.45 Bramki, punkty, sekundy
- 20.00 MISSI 98 (finał o najmąpszą tyczynszką mamusie)
- 21.15 Wiadomości
- 21.25 „Narzędzie sprawiedliwości” (film byt.)
- 23.35 Wiadomości
- 23.40 „Tutaj kto nie biega, ten laur” (kom. hiszpański)
- 1.05 „Złoty czasy w Ridgemont” (film USA)

- 2.50 „Star Trek: Nowa generacja” (s.)
- 3.40 „Star Trek: Nowa generacja” (s.)
- 4.30 OK pop.

TC 2:

- 7.00 Euronews
- 7.30 Panorama
- 8.00 Report
- 8.45 TV Edukacyjny
- 15.20 Salen czeski

- 18.55 Salen morawsko-śląski
- 11.25 OK Pop
- 11.45 Videoflash
- 12.10 TV Klub Niewielkości
- 12.40 Ego
- 13.00 Na kawę przy (publicyst.)
- 15.15 „60”
- 14.30 Jak się żyje usługom objazdowym” (s. dok.)
- 14.45 Europa i my
- 15.00 „Na własną rękę” (s.)
- 15.20 „Amerykański ogonek” (film USA)
- 15.35 „60”
- 16.40 MS w cyklokreślce
- 17.10 „Ber nóg na Mont Blanc” (dok.)
- 17.35 „All IV” (s.)
- 18.00 Odgłos (ropkanie folkowe)
- 18.40 „Halo, halo!” (s.)
- 19.15 Władze niedziałalne” (dok.)
- 19.40 Lapidarium
- 20.00 Ode słowo Poeza
- 20.25 Mistrzowski kurs” (teatr TVS)
- 21.30 Kaguyehime - Księżycowa królowa (bajka taneczna)
- 22.45 Władze, czyli Delikatny sposób, jak sobie zrobić nieprzyjaciela (portret plastyka amerykań.)
- 23.40 Bystrzyca scena towarzyska
- 0.30 „60”
- 1.20 KinoBox 98
- 1.30 „KinoBox” (s.)
- 1.35 „KinoBox” (s.)
- 2.35 Wiadomości TVS.

- 3.00 „NOVA: Swoją Doo” (s. anim.)
- 7.55 „Batman” (s. anim.)
- 8.30 „Power Play, 9.20 Twierdza Boyd, 10.25 „Straznik mordercy” (s.), 11.10 „Słoneczny patrol” (s.), 12.00 „Dwójka do dyrektora, 12.30 „Wspaniały Susan” (s.), 13.00 „Gigolo”, 13.30 „Chrom swoje życie” (kom. USA), 15.25 „Jump Street II” (s.), 16.15 „Błyskawica w raj” (s.), 17.00 „Fresh Prince” (kom. USA), 17.25 „David Hasselhoff w Pradze” (dok.), 17.40 „Renegat IV” (s.), 18.30 „Pogoda, 18.35 Ranka w ciemno, 19.30 DTW, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 „Piękną za diamentem” (kom. USA), 21.20 „Władze dziś, 21.55 „Skandologiczne odkrycie” (thriller USA), 0.08 „Podgodynie, 0.10 „Różnowiebskie światło” (w. film erot.), 1.25 „Gillette World Special” (w. film).

- 8.05 „Pod niebem Afryki” (s.), 8.30 „Tajemnica wyspa” (s.), 9.25 „Tajemnica świat. Alcaz” (s.), 10.00 „Prima S.O.S., 11.05 „Władze teraz, 12.00 „Świdnie niebo” (s.), 14.55 „Monty” (film niem.), 16.35 „Lukas” (film czeski), 17.50 „Dziękuję Nash Bridges” (s.), 18.40 „Dobry wieczór, 18.55 „Pogoda,

- 19.00 DTW, 19.10 „Sameta golębica” (s.), 20.00 „Nikt nie jest doskonały” (pr. rozryw.), 20.50 „Efiksy specjalne” (s.), 21.35 „Marszałek II” (s.), 22.30 „Lokaj” (kom. franc. USA), 24.00 „Nieprzyjaciela nieprzyjaciela” (s.), 0.50 „Dobry wieczór”

NIEDZIELA 1 LUTEGO

- 5.00 TC 1: 5.00 W Pradze bywało dobrze (pr. rozryw.)
- 5.55 „Etiemniński - pod postaw nieba” (film niem.)
- 6.00 Salen morawsko-śląski
- 6.30 Salen czeski
- 7.00 Nowe książki
- 7.15 „Dookoła świata z Willym” (s.)
- 7.40 Szwernicki domy
- 7.45 „Jehle” (niem.)
- 10.00 Wiadomości
- 10.05 Obiekty
- 10.35 „Grzeszni ludzie miast praskie” (s.)
- 11.15 TC w przyszłym tygodniu
- 11.25 Nad listami wędrownymi
- 11.35 Kalendarium
- 11.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
- 12.00 Debaty
- 13.00 Wyższy do diable i ogrodzie
- 13.35 „Czarodziejka” (bukajka)
- 21.00 Magazyn chrześcijański
- 15.20 „Nadzieja” (kom. czeska)
- 16.50 Kronika czeska
- 17.10 Antena
- 17.20 Poszukiwanie zagubionego czasu
- 17.55 Prognoza pogody
- 18.00 Wiadomości
- 18.05 Dziennik, pane doktorze” (mag.)
- 18.15 Honor Jitki Molawcevej” (s.)
- 18.55 Szczegółowy dziennik
- 19.00 Wiadomości
- 19.15 Wydarzenia, pogoda
- 19.40 Bramki, punkty, sekundy
- 19.55 Sportka
- 20.00 Walitka (teleturizm)
- 20.45 Wydarzyło się... (publicyst.)
- 21.00 „Wiadomości z Nowego Jorka” (s.)
- 21.45 „Jak się żyje nauczycielom dzieci romskich” (s.)
- 22.00 Wiadomości
- 22.05 Kom. by NATO? (publicyst.)
- 22.15 Niedziela sportowa
- 23.15 Wiadomości
- 23.20 „Navaro II” (s.)
- 0.45 Tróchę szafraza z archiwum TV
- 1.55 „Moja córka należy do mnie” (film niemiecki)
- 3.50 Roland Kirk (koncert).

TC 2:

- 7.00 Euronews
- 7.30 Panorama
- 8.00 Reportaż
- 8.50 „Islandzkie piórka” (dok.)

- 8.25 „Wspaniała maszyna parowa” (dok.)
- 9.00 Poranek niedzielny
- 9.55 Klub Muzyczny
- 10.35 Za drzwiami jej A.G.
- 11.05 Klub Niewspierany
- 12.05 Leonard Bernstein o muzyce
- 12.55 „Podróż do trojki ziemi” (dok.)
- 13.30 MS w cyklokreślce
- 13.50 Nie ma rzeczy absurdalnych
- 14.55 Tyla Thury (portret choreograf)
- 16.45 Nowe książki
- 16.55 Wiechód Zachód (mezo gwiazd estralgi) (lekcja na lodzie)
- 19.30 „Felietyon blama” (s.)
- 19.50 TC w przyszłym tygodniu
- 20.00 Lapidarium
- 20.15 5 najpł. i klasyki (pr. muz.)
- 21.00 „21”
- 21.30 Dziennik wizerunku architektury
- 21.45 „Skarby świata” (dok.)
- 22.00 „Zagubieni w Ameryce” (kom. USA)
- 23.35 Leonard Bernstein o muzyce
- 0.30 Debaty
- 1.30 „21”

NOVA:

- 7.30 „Star Trek” (s. anim.)
- 7.55 „Superman” (s. anim.)
- 8.15 „Smurfi” (s. anim.)
- 8.50 „Przygody Czarnego Księcia III” (s.), 9.15 „Straznik mordercy II”, 10.05 „As (fista przeżyci), 11.05 „Ratownicy” (s.), 12.00 „Sztetfani II”, 13.00 „Egzi Siechem dżi, 14.00 „Diamenty są wcinane” (film byt.), 16.00 „Był sobie pewien glina” (kom. czeski), 16.20 „Zmija II” (s.), 17.21 „Fresh Prince” (s.), 17.40 „Melrose Place 7” (s.), 18.30 „Pogoda, 18.40 „Beverly Hills 90210”, 19.30 DTW, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 „Astrologiczny show, 20.50 „Mężczyzna z czerwonym biutem” (film USA), 22.25 „Władze dziś, 22.28 „Pogoda, 22.30 „Pery Manos” (s.), 0.05 „Chauška dziesięć” (film USA), 1.30 „Gillette World Sport Special”

PRIMA:

- 8.05 „Pod niebem Afryki” (s.), 8.30 „Tajemnica wyspa” (s.), 9.25 „Tajemnica świat. Alcaz” (s.), 10.00 „Prima S.O.S., 11.05 „Władze teraz, 12.00 „Świdnie niebo” (s.), 14.55 „Monty” (film niem.), 16.35 „Lukas” (film czeski), 17.50 „Dziękuję Nash Bridges” (s.), 18.40 „Dobry wieczór, 18.55 „Pogoda, 19.00 DTW, 19.10 „Di. 19.20 Di. 19.30 DTW, 19.40 „Dobry wieczór, 19.50 DTW, 19.55 „Pogoda, 20.00 „Piękną za diamentem” (kom. USA), 21.20 „Władze dziś, 21.55 „Skandologiczne odkrycie” (thriller USA), 0.08 „Podgodynie, 0.10 „Różnowiebskie światło” (w. film erot.), 1.25 „Gillette World Special” (w. film).

PONIEDZIAŁEK 2 LUTEGO

TC 1:

- 5.00 Poranek niedzielny
- 6.00 Studio 6
- 6.55 „Skarby świata” (s. dok.)
- 9.00 Wiadomości
- 9.05 Serwiz, otwórz się
- 9.35 „Z Willym Fogielem dookoła świata” (s. anim.)
- 10.00 „Szklana bezyna pod Złotą Podłogą” (film czeski)
- 10.25 Poszukiwanie zagubionego czasu
- 11.45 Zdrówko, pane doktorze” (mag.)
- 11.20 Wiadomości
- 11.25 „Dziennik wizerunku architektury” (s.)
- 12.20 „Honor Jitki Molawcevej” (s.)
- 13.00 Przysięga prezydenta RC
- 13.30 Kalendarium
- 13.40 Wydarzyło się...
- 13.55 Obiekty
- 14.25 TV Klub Niewielkości
- 14.55 O zdrowiu (mag.)
- 15.10 Piramida (teleturizm)
- 15.40 Ten nasz czarek czeski
- 16.00 Wiadomości
- 16.05 Animal
- 16.25 „All IV” (s.)
- 16.50 Szwernicki domy
- 16.55 „Kłopoty” (s.)
- 17.05 „Piękna (dla dzieci)
- 17.55 Prognoza pogody
- 18.00 Report
- 18.15 Wizerunek na ekranie
- 18.20 „Europa i my” (dok.)
- 18.35 Twarz, zmierz
- 18.55 Szczegółowy dziennik
- 19.00 Wyczerpana
- 19.15 Wydarzenia, pogoda
- 19.25 Brama, punkty, sekundy
- 20.00 „Władze teraz, 20.05 „Władze teraz, 20.10 „Władze teraz, 20.15 „Władze teraz, 20.20 „Władze teraz, 20.25 „Władze teraz, 20.30 „Władze teraz, 20.35 „Władze teraz, 20.40 „Władze teraz, 20.45 „Władze teraz, 20.50 „Władze teraz, 20.55 „Władze teraz, 21.00 „Władze teraz, 21.05 „Władze teraz, 21.10 „Władze teraz, 21.15 „Władze teraz, 21.20 „Władze teraz, 21.25 „Władze teraz, 21.30 „Władze teraz, 21.35 „Władze teraz, 21.40 „Władze teraz, 21.45 „Władze teraz, 21.50 „Władze teraz, 21.55 „Władze teraz, 22.00 „Władze teraz, 22.05 „Władze teraz, 22.10 „Władze teraz, 22.15 „Władze teraz, 22.20 „Władze teraz, 22.25 „Władze teraz, 22.30 „Władze teraz, 22.35 „Władze teraz, 22.40 „Władze teraz, 22.45 „Władze teraz, 22.50 „Władze teraz, 22.55 „Władze teraz, 23.00 „Władze teraz, 23.05 „Władze teraz, 23.10 „Władze teraz, 23.15 „Władze teraz, 23.20 „Władze teraz, 23.25 „Władze teraz, 23.30 „Władze teraz, 23.35 „Władze teraz, 23.40 „Władze teraz, 23.45 „Władze teraz, 23.50 „Władze teraz, 23.55 „Władze teraz, 24.00 „Władze teraz, 24.05 „Władze teraz, 24.10 „Władze teraz, 24.15 „Władze teraz, 24.20 „Władze teraz, 24.25 „Władze teraz, 24.30 „Władze teraz, 24.35 „Władze teraz, 24.40 „Władze teraz, 24.45 „Władze teraz, 24.50 „Władze teraz, 24.55 „Władze teraz, 25.00 „Władze teraz, 25.05 „Władze teraz, 25.10 „Władze teraz, 25.15 „Władze teraz, 25.20 „Władze teraz, 25.25 „Władze teraz, 25.30 „Władze teraz, 25.35 „Władze teraz, 25.40 „Władze teraz, 25.45 „Władze teraz, 25.50 „Władze teraz, 25.55 „Władze teraz, 26.00 „Władze teraz, 26.05 „Władze teraz, 26.10 „Władze teraz, 26.15 „Władze teraz, 26.20 „Władze teraz, 26.25 „Władze teraz, 26.30 „Władze teraz, 26.35 „Władze teraz, 26.40 „Władze teraz, 26.45 „Władze teraz, 26.50 „Władze teraz, 26.55 „Władze teraz, 27.00 „Władze teraz, 27.05 „Władze teraz, 27.10 „Władze teraz, 27.15 „Władze teraz, 27.20 „Władze teraz, 27.25 „Władze teraz, 27.30 „Władze teraz, 27.35 „Władze teraz, 27.40 „Władze teraz, 27.45 „Władze teraz, 27.50 „Władze teraz, 27.55 „Władze teraz, 28.00 „Władze teraz, 28.05 „Władze teraz, 28.10 „Władze teraz, 28.15 „Władze teraz, 28.20 „Władze teraz, 28.25 „Władze teraz, 28.30 „Władze teraz, 28.35 „Władze teraz, 28.40 „Władze teraz, 28.45 „Władze teraz, 28.50 „Władze teraz, 28.55 „Władze teraz, 29.00 „Władze teraz, 29.05 „Władze teraz, 29.10 „Władze teraz, 29.15 „Władze teraz, 29.20 „Władze teraz, 29.25 „Władze teraz, 29.30 „Władze teraz, 29.35 „Władze teraz, 29.40 „Władze teraz, 29.45 „Władze teraz, 29.50 „Władze teraz, 29.55 „Władze teraz, 30.00 „Władze teraz, 30.05 „Władze teraz, 30.10 „Władze teraz, 30.15 „Władze teraz, 30.20 „Władze teraz, 30.25 „Władze teraz, 30.30 „Władze teraz, 30.35 „Władze teraz, 30.40 „Władze teraz, 30.45 „Władze teraz, 30.50 „Władze teraz, 30.55 „Władze teraz, 31.00 „Władze teraz, 31.05 „Władze teraz, 31.10 „Władze teraz, 31.15 „Władze teraz, 31.20 „Władze teraz, 31.25 „Władze teraz, 31.30 „Władze teraz, 31.35 „Władze teraz, 31.40 „Władze teraz, 31.45 „Władze teraz, 31.50 „Władze teraz, 31.55 „Władze teraz, 32.00 „Władze teraz, 32.05 „Władze teraz, 32.10 „Władze teraz, 32.15 „Władze teraz, 32.20 „Władze teraz, 32.25 „Władze teraz, 32.30 „Władze teraz, 32.35 „Władze teraz, 32.40 „Władze teraz, 32.45 „Władze teraz, 32.50 „Władze teraz, 32.55 „Władze teraz, 33.00 „Władze teraz, 33.05 „Władze teraz, 33.10 „Władze teraz, 33.15 „Władze teraz, 33.20 „Władze teraz, 33.25 „Władze teraz, 33.30 „Władze teraz, 33.35 „Władze teraz, 33.40 „Władze teraz, 33.45 „Władze teraz, 33.50 „Władze teraz, 33.55 „Władze teraz, 34.00 „Władze teraz, 34.05 „Władze teraz, 34.10 „Władze teraz, 34.15 „Władze teraz, 34.20 „Władze teraz, 34.25 „Władze teraz, 34.30 „Władze teraz, 34.35 „Władze teraz, 34.40 „Władze teraz, 34.45 „Władze teraz, 34.50 „Władze teraz, 34.55 „Władze teraz, 35.00 „Władze teraz, 35.05 „Władze teraz, 35.10 „Władze teraz, 35.15 „Władze teraz, 35.20 „Władze teraz, 35.25 „Władze teraz, 35.30 „Władze teraz, 35.35 „Władze teraz, 35.40 „Władze teraz, 35.45 „Władze teraz, 35.50 „Władze teraz, 35.55 „Władze teraz, 36.00 „Władze teraz, 36.05 „Władze teraz, 36.10 „Władze teraz, 36.15 „Władze teraz, 36.20 „Władze teraz, 36.25 „Władze teraz, 36.30 „Władze teraz, 36.35 „Władze teraz, 36.40 „Władze teraz, 36.45 „Władze teraz, 36.50 „Władze teraz, 36.55 „Władze teraz, 37.00 „Władze teraz, 37.05 „Władze teraz, 37.10 „Władze teraz, 37.15 „Władze teraz, 37.20 „Władze teraz, 37.25 „Władze teraz, 37.30 „Władze teraz, 37.35 „Władze teraz, 37.40 „Władze teraz, 37.45 „Władze teraz, 37.50 „Władze teraz, 37.55 „Władze teraz, 38.00 „Władze teraz, 38.05 „Władze teraz, 38.10 „Władze teraz, 38.15 „Władze teraz, 38.20 „Władze teraz, 38.25 „Władze teraz, 38.30 „Władze teraz, 38.35 „Władze teraz, 38.40 „Władze teraz, 38.45 „Władze teraz, 38.50 „Władze teraz, 38.55 „Władze teraz, 39.00 „Władze teraz, 39.05 „Władze teraz, 39.10 „Władze teraz, 39.15 „Władze teraz, 39.20 „Władze teraz, 39.25 „Władze teraz, 39.30 „Władze teraz, 39.35 „Władze teraz, 39.40 „Władze teraz, 39.45 „Władze teraz, 39.50 „Władze teraz, 39.55 „Władze teraz, 40.00 „Władze teraz, 40.05 „Władze teraz, 40.10 „Władze teraz, 40.15 „Władze teraz, 40.20 „Władze teraz, 40.25 „Władze teraz, 40.30 „Władze teraz, 40.35 „Władze teraz, 40.40 „Władze teraz, 40.45 „Władze teraz, 40.50 „Władze teraz, 40.55 „Władze teraz, 41.00 „Władze teraz, 41.05 „Władze teraz, 41.10 „Władze teraz, 41.15 „Władze teraz, 41.20 „Władze teraz, 41.25 „Władze teraz, 41.30 „Władze teraz, 41.35 „Władze teraz, 41.40 „Władze teraz, 41.45 „Władze teraz, 41.50 „Władze teraz, 41.55 „Władze teraz, 42.00 „Władze teraz, 42.05 „Władze teraz, 42.10 „Władze teraz, 42.15 „Władze teraz, 42.20 „Władze teraz, 42.25 „Władze teraz, 42.30 „Władze teraz, 42.35 „Władze teraz, 42.40 „Władze teraz, 42.45 „Władze teraz, 42.50 „Władze teraz, 42.55 „Władze teraz, 43.00 „Władze teraz, 43.05 „Władze teraz, 43.10 „Władze teraz, 43.15 „Władze teraz, 43.20 „Władze teraz, 43.25 „Władze teraz, 43.30 „Władze teraz, 43.35 „Władze teraz, 43.40 „Władze teraz, 43.45 „Władze teraz, 43.50 „Władze teraz, 43.55 „Władze teraz, 44.00 „Władze teraz, 44.05 „Władze teraz, 44.10 „Władze teraz, 44.15 „Władze teraz, 44.20 „Władze teraz, 44.25 „Władze teraz, 44.30 „Władze teraz, 44.35 „Władze teraz, 44.40 „Władze teraz, 44.45 „Władze teraz, 44.50 „Władze teraz, 44.55 „Władze teraz, 45.00 „Władze teraz, 45.05 „Władze teraz, 45.10 „Władze teraz, 45.15 „Władze teraz, 45.20 „Władze teraz, 45.25 „Władze teraz, 45.30 „Władze teraz, 45.35 „Władze teraz, 45.40 „Władze teraz, 45.45 „Władze teraz, 45.50 „Władze teraz, 45.55 „Władze teraz, 46.00 „Władze teraz, 46.05 „Władze teraz, 46.10 „Władze teraz, 46.15 „Władze teraz, 46.20 „Władze teraz, 46.25 „Władze teraz, 46.30 „Władze teraz, 46.35 „Władze teraz, 46.40 „Władze teraz, 46.45 „Władze teraz, 46.50 „Władze teraz, 46.55 „Władze teraz, 47.00 „Władze teraz, 47.05 „Władze teraz, 47.10 „Władze teraz, 47.15 „Władze teraz, 47.20 „Władze teraz, 47.25 „Władze teraz, 47.30 „Władze teraz, 47.35 „Władze teraz, 47.40 „Władze teraz, 47.45 „Władze teraz, 47.50 „Władze teraz, 47.55 „Władze teraz, 48.00 „Władze teraz, 48.05 „Władze teraz, 48.10 „Władze teraz, 48.15 „Władze teraz, 48.20 „Władze teraz, 48.25 „Władze teraz, 48.30 „Władze teraz, 48.35 „Władze teraz, 48.40 „Władze teraz, 48.45 „Władze teraz, 48.50 „Władze teraz, 48.55 „Władze teraz, 49.00 „Władze teraz, 49.05 „Władze teraz, 49.10 „Władze teraz, 49.15 „Władze teraz, 49.20 „Władze teraz, 49.25 „Władze teraz, 49.30 „Władze teraz, 49.35 „Władze teraz, 49.40 „Władze teraz, 49.45 „Władze teraz, 49.50 „Władze teraz, 49.55 „Władze teraz, 50.00 „Władze teraz, 50.05 „Władze teraz, 50.10 „Władze teraz, 50.15 „Władze teraz, 50.20 „Władze teraz, 50.25 „Władze teraz, 50.30 „Władze teraz, 50.35 „Władze teraz, 50.40 „Władze teraz, 50.45 „Władze teraz, 50.50 „Władze teraz, 50.55 „Władze teraz, 51.00 „Władze teraz, 51.05 „Władze teraz, 51.10 „Władze teraz, 51.15 „Władze teraz, 51.20 „Władze teraz, 51.25 „Władze teraz, 51.30 „Władze teraz, 51.35 „Władze teraz, 51.40 „Władze teraz, 51.45 „Władze teraz, 51.50 „Władze teraz, 51.55 „Władze teraz, 52.00 „Władze teraz, 52.05 „Władze teraz, 52.10 „Władze teraz, 52.15 „Władze teraz, 52.20 „Władze teraz, 52.25 „Władze teraz, 52.30 „Władze teraz, 52.35 „Władze teraz, 52.40 „Władze teraz, 52.45 „Władze teraz, 52.50 „Władze teraz, 52.55 „Władze teraz, 53.00 „Władze teraz, 53.05 „Władze teraz, 53.10 „Władze teraz, 53.15 „Władze teraz, 53.20 „Władze teraz, 53.25 „Władze teraz, 53.30 „Władze teraz, 53.35 „Władze teraz, 53.40 „Władze teraz, 53.45 „Władze teraz, 53.50 „Władze teraz, 53.55 „Władze teraz, 54.00 „Władze teraz, 54.05 „Władze teraz, 54.10 „Władze teraz, 54.15 „Władze teraz, 54.20 „Władze teraz, 54.25 „Władze teraz, 54.30 „Władze teraz, 54.35 „Władze teraz, 54.40 „Władze teraz, 54.45 „Władze teraz, 54.50 „Władze teraz, 54.55 „Władze teraz, 55.00 „Władze teraz, 55.05 „Władze teraz, 55.10 „Władze teraz, 55.15 „Władze teraz, 55.20 „Władze teraz, 55.25 „Władze teraz, 55.30 „Władze teraz, 55.35 „Władze teraz, 55.40 „Władze teraz, 55.45 „Władze teraz, 55.50 „Władze teraz, 55.55 „Władze teraz, 56.00 „Władze teraz, 56.05 „Władze teraz, 56.10 „Władze teraz, 56.15 „Władze teraz, 56.20 „Władze teraz, 56.25 „Władze teraz, 56.30 „Władze teraz, 56.35 „Władze teraz, 56.40 „Władze teraz, 56.45 „Władze teraz, 56.50 „Władze teraz, 56.55 „Władze teraz, 57.00 „Władze teraz, 57.05 „Władze teraz, 57.10 „Władze teraz, 57.15 „Władze teraz, 57.20 „Władze teraz, 57.25 „Władze teraz, 57.30 „Władze teraz, 57.35 „Władze teraz, 57.40 „Władze teraz, 57.45 „Władze teraz, 57.50 „Władze teraz, 57.55 „Władze teraz, 58.00 „Władze teraz, 58.05 „Władze teraz, 58.10 „Władze teraz, 58.15 „Władze teraz, 58.20 „Władze teraz, 58.25 „Władze teraz, 58.30 „Władze teraz, 58.35 „Władze teraz, 58.40 „Władze teraz, 58.45 „Władze teraz, 58.50 „Władze teraz, 58.55 „Władze teraz, 59.00 „Władze teraz, 59.05 „Władze teraz, 59.10 „Władze teraz, 59.15 „Władze teraz, 59.20 „Władze teraz, 59.25 „Władze teraz, 59.30 „Władze teraz, 59.35 „Władze teraz, 59.40 „Władze teraz, 59.45 „Władze teraz, 59.50 „Władze teraz, 59.55 „Władze teraz, 60.00 „Władze teraz, 60.05 „Władze teraz, 60.10 „Władze teraz, 60.15 „Władze teraz, 60.20 „Władze teraz, 60.25 „Władze teraz, 60.30 „Władze teraz, 60.35 „Władze teraz, 60.40 „Władze teraz, 60.45 „Władze teraz, 60.50 „Władze teraz, 60.55 „Władze teraz, 61.00 „Władze teraz, 61.05 „Władze teraz, 61.10 „Władze teraz, 61.15 „Władze teraz, 61.20 „Władze teraz, 61.25 „Władze teraz, 61.30 „Władze teraz, 61.35 „Władze teraz, 61.40 „Władze teraz, 61.45 „Władze teraz, 61.50 „Władze teraz, 61.55 „Władze teraz, 62.00 „Władze teraz, 62.05 „Władze teraz, 62.10 „Władze teraz, 62.15 „Władze teraz, 62.20 „Władze teraz, 62.25 „Władze teraz, 62.30 „Władze teraz, 62.35 „Władze teraz, 62.40 „Władze teraz, 62.45 „Władze teraz, 62.50 „Władze teraz, 62.55 „Władze teraz, 63.00 „Władze teraz, 63.05 „Władze teraz, 63.10 „Władze teraz, 63.15 „Władze teraz, 63.20 „Władze teraz, 63.25 „Władze teraz, 63.30 „Władze teraz, 63.35 „Władze teraz, 63.40 „Władze teraz, 63.45 „Władze teraz, 63.50 „Władze teraz, 63.55 „Władze teraz, 64.00 „Władze teraz, 64.05 „Władze teraz, 64.10 „Władze teraz, 64.15 „Władze teraz, 64.20 „Władze teraz, 64.25 „Władze teraz, 64.30 „Władze teraz, 64.35 „Władze teraz, 64.40 „Władze teraz, 64.45 „Władze teraz, 64.50 „Władze teraz, 64.55 „Władze teraz, 65.00 „Władze teraz, 65.05 „Władze teraz, 65.10 „Władze teraz, 65.15 „Władze teraz, 65.20 „Władze teraz, 65.25 „Władze teraz, 65.30 „Władze teraz, 65.35 „Władze teraz, 65.40 „Władze teraz, 65.45 „Władze teraz, 65.50 „Władze teraz, 65.55 „Władze teraz, 66.00 „Władze teraz, 66.05 „Władze teraz, 66.10 „Władze teraz, 66.15 „Władze teraz, 66.20 „Władze teraz, 66.25 „Władze teraz, 66.30 „Władze teraz, 66.35 „Władze teraz, 66.40 „Władze teraz, 66.45 „Władze teraz, 66.50 „Władze teraz, 66.55 „Władze teraz, 67.00 „Władze teraz, 67.05 „Władze teraz, 67.10 „Władze teraz, 67.15 „Władze teraz, 67.20 „Władze teraz, 67.25 „Władze teraz, 67.30 „Wład